

Jaarrapportage Emmen Vernieuwt 2022

vastgesteld door college van B&W op 28 maart 2023

Emmen Vernieuwt

VOORWOORD

We bevinden ons in een bijzondere periode. Na de onzekere coronaperiode bevindt onze economie zich wederom in ongewisse tijden. Het prijsopdrijvend effect van de hogere energieprijzen, de grondstoffentekorten en de krapte op de arbeidsmarkt zorgen voor grote prijsstijgingen en een historisch hoge inflatie. De exceptionele prijsstijgingen hebben grote consequenties voor aanbestedingen. Daarnaast werken de recente rentebewegingen op de kapitaalmarkt en de afkoeling van de woningmarkt door in de vastgoedmarkt en dit heeft ook gevolgen voor ontwikkelprojecten.

Ook het vraagstuk van human capital staat hoog op de agenda. Er is sprake van capaciteitsknelpunten en krapte op de arbeidsmarkt. Maar ook juridische en procedurele ontwikkelingen rondom bijvoorbeeld stikstof en het Didam-arrest zijn van invloed op de voortgang van projecten.

Prijsstijgingen in de bouw

De bouwkosten zijn onder invloed van onder meer een aanhoudende grote vraag naar en schaarste van materiaal fors gestegen. De ontstane situatie als gevolg van de Russische invasie in Oekraïne zorgt daarnaast voor snel stijgende prijzen van bouw materiaal en brandstof. Naast de exceptionele prijsstijgingen is de leveringszekerheid van materiaal ook een knelpunt. Dit noodzaakt ons om veel van onze kostencalculaties te actualiseren en te herzien. We zullen na moeten gaan wat de invloed is op budgetten en kredieten, hoe we om willen en moeten gaan met deze kostenstijgingen en welke maatregelen we op basis hiervan zullen moeten treffen. Voor diverse grote projecten hebben in 2022 al nieuwe kostencalculaties plaatsgevonden. Bovendien heeft in 2022 ook een aantal aanbestedingen plaatsgevonden.

Krapte op de arbeidsmarkt/knelpunten in capaciteit

In de gehele fysieke keten, maar uiteraard ook daarbuiten, is de vraag naar personeel groot. Daarnaast daalt het aanbod van werkzoekenden. Hierdoor neemt de spanning op de arbeidsmarkt verder toe. Dit zien wij terug bij externe partijen, maar ook bij de invulling van interne vacatures. Het vinden van geschikt personeel is een knelpunt; dit heeft gevolgen voor de doorlooptijd van projecten. Daarnaast is het lastiger om opdrachten en werken extern weg te zetten omdat bedrijven onvoldoende capaciteit hebben.

Nieuwe ontwikkelingen

In 2022 was er sprake van veel (nieuwe) ontwikkelingen binnen Emmen Vernieuwt. Zo is het programmaplan voor het nieuwe programma Duurzaamheid, Energie en Klimaat gereed en in september 2022 vastgesteld. Met ingang van september 2022 is het programma operationeel geworden. De raad is via een brief en een raadsinformatiebijeenkomst geïnformeerd over het programma Duurzaamheid, Energie en Klimaat.

Verder is in 2022 gewerkt aan de opzet van het integrale programma Greenwise Campus Emmen. Aan diverse grote ontwikkelingen binnen de scope van dit programma wordt al gewerkt. Zo worden de nieuwe gezamenlijke nieuwbouw van NHL Stenden en Drenthe College op de locatie zorgcampus en de realisatie van het innovatiecentrum op de locatie van de voormalige busremise verder verkend, onderzocht en voorbereid. Verwachting is dat het programmaplan voor het programma Greenwise Campus Emmen in het eerste halfjaar van 2023 klaar zal zijn en vastgesteld kan worden.

Ook de mogelijke ontwikkeling van een sport- en beweegcampus op businesspark Meerdijk wordt verkend, onderzocht en voorbereid. Voor het programma Rensenspark Emmen loopt momenteel het proces van herijking van de visie op het Rensenspark. In december 2022 heeft in het kader hiervan een C-discussie in de raad plaatsgevonden.

Lopende projecten

Binnen MM Bereikbaar wordt voortgang gemaakt. Eind 2021 is al de aanleg van de ongelijkvloerse aansluiting Emmen West (N34 – Rondweg) afgerond en de ongelijkvloerse aansluiting N391 – Emmerschans is in november 2022 opgeleverd. De aanleg van de ongelijkvloerse aansluiting N391 – Pottendijk is in voorbereiding; het bestemmingsplan is in april 2022 door de raad vastgesteld. Ook de omgevingsprocessen voor de grote en complexe projecten binnen MM Bereikbaar, met onder meer focusgroepen per project, zijn in 2022 voorspoedig en met succes verlopen. Dit heeft ertoe geleid dat de voorkeursvariant voor de reconstructie van de N862 inmiddels met breed draagvlak bestuurlijk is vastgesteld. Ook zijn in 2022 alle projecten binnen MM Bereikbaar opnieuw gecalculeerd. Dat heeft geleid tot nadere keuzes ten aanzien van de herinrichting van de Rondweg, waarbij de centrale aansluiting Bargermeer vanwege onder meer de hoge kosten en het beperkte draagvlak is geschrapt.

Ook op de N34 zijn de afgelopen periode de nodige projecten gerealiseerd. Nadat eind 2021 al de ongelijkvloerse aansluiting Emmen West (Rondweg – N34) en de gedeeltelijke verdubbeling van de N34 tussen Emmen West en de aansluiting van de N34 op de N381 klaar waren, is in de zomer van 2022 ook de ongelijkvloerse aansluiting van de N34 bij Klijndijk in combinatie met de afsluiting van Emmen Noord gereedgekomen.

In 2022 zijn drie deelprojecten in het kader van de reconstructie Boermarkeweg uitgevoerd. Deze moesten conform afspraak met de provincie Drenthe, in het kader van de RSP-Bereikbaarheidsafspraken, voor eind 2022 worden afgerond. De realisatie van de fietsstraat Kerkhoflaan, tussen Wilhelminastraat en spoor, is in het najaar van 2022 aanbesteed en zal begin 2023 in uitvoering komen.

De realisatietermijn van het Binnenstadfonds is door de provincie Drenthe nogmaals met één jaar verlengd tot eind 2022. Er zijn inmiddels veel verplaatsingen, transformaties, planontwikkelingen en gevelverbeteringen gerealiseerd met een subsidie. In 2022 zijn diverse subsidies die zijn verleend vanuit het Binnenstadfonds ook vastgesteld. Ook de herinrichting van het Oude Centrum (onderdeel van Binnenstadfonds) is inmiddels gereed. Begin 2023 wordt het vaststellingsverzoek aan GS gedaan.

De gemeente Emmen heeft € 4,55 miljoen subsidie gekregen van de provincie Drenthe in het kader van het Regiostedenfonds (opvolger Binnenstadfonds). Begin juni 2022 heeft de raad het uitvoeringsplan Regiostad Emmen vastgesteld en de hiervoor benodigde kredieten beschikbaar gesteld. Deze middelen worden met name ingezet voor het Hart van de Binnenstad en de fietsbereikbaarheid van het centrum van Emmen. Het gebied tussen Markt en Weiervormt de kern van het Hart van de Binnenstad. In 2022 is gewerkt aan de uitwerking van de visie voor dit gebied. De verwachting is dat de conceptvisie *Tussen Markt en Weiervormt* in het eerste halfjaar van 2023 vastgesteld zal kunnen worden. In dit gebied spelen op dit moment ook diverse initiatieven vanuit verschillende vastgoedeigenaren. Samen met hen wordt bekeken of we mogelijk in aanmerking zouden kunnen komen voor een bijdrage in het kader van de Rijksregeling 'Impulsaanpak Winkelgebieden'.

Het definitief ontwerp voor de herontwikkeling van de kelders van het Biochron in het Rensenpark is in het eerste kwartaal van 2022 afgerond en vastgesteld. Gezien de exceptionele prijsstijgingen heeft een hercalculatie van de verwachte bouwkosten op basis van het definitief ontwerp plaatsgevonden. Vanwege de fors gestegen bouwkosten, is in 2022 door de raad extra krediet voor de realisatie van deze ontwikkeling beschikbaar gesteld vanuit het budget voor exceptionele prijsstijgingen. De bouw is inmiddels gestart.

Er is veel gerealiseerd en er staan nog veel nieuwe ontwikkelingen en projecten op stapel!
Maar er is ook sprake van de nodige uitdagingen.

Dave van Alebeek
Programmamanager Emmen Vernieuwt

INLEIDING

Aanleiding

Op 22 mei 2018 heeft het college het geactualiseerde programmaplan Emmen Vernieuwt (EV) vastgesteld. Dit programmaplan vormt het programmacontract tussen het college als bestuurlijk opdrachtgever en de programmamanager Emmen Vernieuwt als opdrachtnemer. In dit geactualiseerde programmaplan zijn de programmadoelstellingen en programmakaders beschreven, op basis waarvan in de rapportages EV de voortgang wordt verantwoord.

Voorliggende rapportage

Voor u ligt de jaarrapportage Emmen Vernieuwt over 2022. Deze sluit aan op de (nog vast te stellen) jaarrekening 2022 van de gemeente Emmen. De rapportage is op hoofdlijnen en geeft een beeld van de actuele ontwikkelingen met betrekking tot Emmen Vernieuwt en de voortgang van de programma's, projecten, processen en activiteiten die gericht zijn op het behalen van de programmadoelstellingen. De financiële cijfers zijn bijgewerkt tot en met 31 december 2022. De ontwikkelingen zijn meegenomen tot eind januari 2023. Belangrijke ontwikkelingen na eind januari 2023 zijn meegenomen als ze van wezenlijke invloed zijn. Omdat in 2022 nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden over de nieuwe portefeuilleverdeling van de programma's en projecten binnen Emmen Vernieuwt is in deze rapportage nog grotendeels uitgegaan van de oude portefeuillehouderverdeling. De nieuwste planning is opgenomen in de bijlage. Daar waar er sprake is van relevante afwijkingen ten opzichte van de laatst vastgestelde planning in de voortgangsrapportage EV 2022-1, zijn deze toegelicht.

Deze jaarrapportage is openbaar en wordt ter informatie toegestuurd aan de raad.

In 2023 zal gekeken worden of en zo ja, hoe de rapportages EV verder verbeterd kunnen worden.

Opbouw rapportage

- In hoofdstuk 1 zijn op hoofdlijnen de algemene ontwikkelingen en actuele stand van zaken opgenomen met betrekking tot de programma's Bereikbaarheid Emmen, Emmen Centrum, Rensenpark Emmen, Duurzaamheid, Energie en Klimaat en Greenwise Campus Emmen. Het laatste is een programma in ontwikkeling. Ook is kort de stand van zaken van het programmabureau Emmen Vernieuwt opgenomen.
- Hoofdstuk 2 bevat de financiële stand van zaken op hoofdlijnen met betrekking tot Emmen Vernieuwt.
- Hoofdstuk 3 gaat over de belangrijkste programmarisico's.
- In hoofdstuk 4 is het dashboard opgenomen met in één totaaloverzicht het actuele beeld van alle individuele lopende projecten ten aanzien van planning, budget, kwaliteit en projectrisico's. Ook is daarbij ten aanzien van de aandachtspunten een korte toelichting gegeven.

In de bijlage is de globale actuele planning opgenomen van de projecten waarvan op dit moment al een beeld bestaat van de planning.

1. Algemene ontwikkelingen en actuele stand van zaken

Programma Bereikbaarheid Emmen

Wat willen we bereiken

Via het programma Bereikbaarheid Emmen werken we aan **een goede en comfortabele multimodale bereikbaarheid van Emmen**.

Algemene ontwikkelingen

Algemene ontwikkelingen met betrekking tot onder meer corona, kostenstijgingen, krapte op de arbeidsmarkt, stikstof en Didam-arrest zijn ook van invloed op het programma Bereikbaarheid Emmen.

Netwerk grote Europese steden (suburban)

Op 14 december 2021 heeft de Europese Commissie een herziening voor het TEN-T netwerk (Trans European Network – Transport) voorgedragen, waarin wordt voorgesteld de verbinding A37/E233 onderdeel te laten zijn van dit netwerk van de Europese Unie. Hiermee wordt ook Emmen een 'Urban Node' en onderdeel van het 'Urban Mobility Framework'. Hiermee versterkt Emmen zich als regiokern. In 2022 is het voorstel ter vaststelling aan het Europees Parlement en de Europese Raad van Regeringsleiders voorgelegd. De Europese Unie wil met dit beleid duurzame en slimme mobiliteit bevorderen en een antwoord bieden op de emissies van CO₂, luchtverontreinigende stoffen en files op wegen en verder de verkeersveiligheid verhogen en een sterk vervoersnetwerk creëren. Van steden die onderdeel zijn van het netwerk wordt daarom geëist een plan te maken voor duurzame stedelijke mobiliteit (SUMP - Sustainable Urban Mobility Plan). Op basis van een SUMP kunnen steden naar verwachting aanspraak maken op financiële bijdragen vanuit Europa.

Subsidie Regiostedenfonds provincie Drenthe voor het verbeteren van de fietsbereikbaarheid van het centrum van Emmen

Door Gedeputeerde Staten is op 2 december 2021 besloten om 4,55 miljoen euro uit het Regiostedenfonds toe te kennen aan Emmen. Voorwaarde van de provincie is dat minimaal 30% (1,365 miljoen euro) van het Regiostedenfonds besteed wordt aan de fietsbereikbaarheid van Emmen centrum. De uitvoering hiervan moet voor eind 2025 gereed zijn. Zie ook programma Emmen Centrum. Op 2 juni 2022 heeft de gemeenteraad het Integraal Uitvoeringsplan Regiostad Emmen vastgesteld. De drie hoofdonderdelen (Fietsbereikbaarheid, Hart van de Binnenstad en het Ontwikkefonds) uit de subsidieaanvraag en de inzet van de provinciale bijdrage op deze drie hoofdonderdelen zijn daarin leidend.

Nationaal Toekomstbeeld Fiets (NTF)

Het wordt steeds drukker op de fietspaden in de gemeente Emmen. De opkomst van de e-bike lijkt hierop sterk van invloed. Met de e-bike kunnen langere afstanden worden afgelegd. Naast de toegenomen drukte neemt ook de gemiddelde snelheid van het fietsverkeer toe. Door de fietsbereikbaarheid van en in Emmen te verbeteren wordt geanticipeerd op deze ontwikkelingen. De gemeente Emmen heeft in de afgelopen periode meegewerkt aan de totstandkoming van het Nationaal Toekomstbeeld Fiets (NTF) door het Rijk en de herijking van het Drentse fietsnetwerk door de provincie. Hiermee is er goed zicht op de mogelijkheden voor het verkrijgen van rijks-/provinciale middelen voor fietsknelpunten. In de kadernota 2022 is geld gereserveerd voor nader onderzoek naar doorfietsroutes in de gemeente Emmen. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij het provinciaal opgepakte netwerk van doorfietsroutes.

BOCE Bereikbaarheidsvisie

Op 29 april 2021 is de gezamenlijke bereikbaarheidsvisie 'Samen werken aan een bereikbare regio - Visie op bereikbaarheid en mobiliteit voor de samenwerkende BOCE-gemeenten' vastgesteld door de raad.

Landelijke ontwikkelingen

Ook de NOVI omgevingsagenda Noord Nederland, het Deltaplan Noord Nederland en het Groeifonds (Rijk) zijn voor de bereikbaarheid van Emmen mogelijk van belang.

Strategienota

Eind 2021 is de herijkte strategienota vastgesteld. Deze vormt een belangrijk richtinggevend kader voor het programma Bereikbaarheid Emmen.

Stand van zaken per project

Bereikbaarheid per spoor

Verdubbeling spoor / Station Emmen Zuid – Guido Rink

- Voor rekening en risico van de provincie Drenthe.
- De verdubbeling van het spoor is in week 15 van 2022 opgeleverd, en vanaf die week zijn de eerste treinen gaan rijden.
- De groene bufferzone was in week 15 nog niet gereed maar de treinen kunnen wel al rijden. De omgevingsvergunning voor het plaatsen van een greenwall parallel langs het spoor nabij de Tortelduif en de Sierduif is in mei 2022 aangevraagd. Er is een bezwaar op de omgevingsvergunning ontvangen; de bezwaarcommissie heeft in januari 2023 het bezwaar ongegrond verklaard. De aanbesteding wordt in het voorjaar van 2023 opgestart.
- Het voorplein ten behoeve van de verdubbeling van het spoor bij Station Emmen Zuid is door de gemeente uitgevoerd en door de provincie betaald. De gemeente heeft het voorplein in week 15 van 2022 gelijktijdig opgeleverd met de verdubbeling van het spoor. Er is op 10 oktober 2022 een overeenkomst over taken en verantwoordelijkheden tussen gemeente, provincie Drenthe en ProRail met betrekking tot beheer en de instandhouding van het nieuwe voorplein en het tweede spoor ondertekend.

Emplacement Emmen en Spoorboog GETEC-park – Guido Rink

- Voor rekening en risico van de provincie Drenthe.
- Arriva laat in de ochtendspits extra treinen rijden, deze vertrekken vanaf Emmen en rijden naar Zwolle. Nu is er op het emplacement Emmen (dit zijn de opstelsporen bij station Emmen) onvoldoende opstelcapaciteit om deze treinen te laten overnachten en rijden ze in de vroege ochtend van Zwolle leeg naar Emmen. Dit kost geld en veroorzaakt geluidsoverlast voor omwonenden. Uit onderzoek is gebleken dat uitbreiding van het rangeerterrein bij station Emmen Centrum en de onderzochte alternatieve oplossing in de vorm van een spoorboog bij het GETEC-terrein te duur zijn. De provincie heeft besloten om de huidige situatie toch te handhaven. De kosten van aanpassing van het spoor bedragen namelijk minimaal € 5.000.000, dit weegt niet op tegen een kostenbesparing van € 100.000 per jaar.

Spoorverbinding Emmen – Duitsland (via Coevorden) – Guido Rink

- Voor rekening en risico van de provincie Drenthe.
- De (lobby op de) realisatie van de spoorlijn Emmen-Rheine is in een besluitvormende fase aanbeland. Van Duitse zijde wordt op korte termijn uitsluitsel verwacht over de financiële inzet. De gemeenten Emmen en Coevorden hebben aangeboden welke inzet (niet-financieel) zij (kunnen) plegen om gebruik van de nieuwe spoorverbinding te promoten.
- In de investeringsagenda PLUS 2020-2023 heeft de provincie Drenthe € 0,5 miljoen gereserveerd als bijdrage voor onderzoek naar de noodzakelijke aanpassingen aan het spoor en het station Coevorden.
- Het Rijk betaalt € 10.000.000 mee aan de fysieke maatregelen die genomen moeten worden om het spoor aan te leggen vanaf Coevorden tot de Duitse grens.
- Op 26 september 2022 is de Letter of Intent (LOI) ondertekend door de zes meest betrokken partijen. Daarvoor is de LOI ook afgestemd met de betrokken gemeenten, waaronder Emmen. Er wordt door betrokken partijen volop ingezet op de planuitwerking van verschillende onderdelen, om in de tweede helft van 2023 een definitief projectbesluit te kunnen nemen. Bij groen licht kan mogelijk eind 2025 de personentrein gaan rijden tussen Coevorden en Bentheim.

Nedersaksenlijn (Twente – Drenthe - Groningen) – Guido Rink

- Het Deltaplan Noord-Nederland heeft mogelijk invloed op het rendabel - en daarmee haalbaar - zijn van de Nedersaksenlijn. Het Deltaplan is eind 2021/begin 2022 doorgerekend waarbij extra te realiseren woningen gerelateerd zijn aan de (mogelijke) reizigersaantallen van de Nedersaksenlijn. Bij de doorrekening uit de maatschappelijke kostenbatenanalyse is gebleken dat de Nedersaksenlijn (in verhouding tot de Lelylijn en versterking van het bestaand spoor) het meest gunstig uitpakt en realistisch is.
- Vanuit Drenthe (+ 8 Drentse NSL gemeenten, waaronder Emmen) is met Groningen en Overijssel in oktober 2022 het bidboek aan alle 11 betrokken colleges voorgelegd. Op het BO MIRT van 9 november 2022 is het bidboek vervolgens aangeboden aan de staatssecretaris.

De provincie Drenthe is regionale trekker en heeft overleg met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat over het vervolgonderzoek.

Wegenruil en reconstructie N391 en N862

Bereikbaarheidsakkoord N391 - N862 Emmen (MM Bereikbaar) – René van der Weide

- Uitvoering/realisatie van het bereikbaarheidsakkoord begint nu echt vorm te krijgen. Voor alle deelprojecten zijn focusgroepen ingesteld, waaronder de N862, de ongelijkvloerse aansluiting Emmerhout en de centrale aansluiting Bargermeer. Dit proces met de focusgroepen wordt de komende periode voortgezet.
- In 2022 zijn, mede op basis van de uitkomsten van het omgevingsproces van de N862 en de aansluiting Bargermeer, belangrijke besluiten genomen over de Rondweg en de N862.
- In 2022 zijn alle deelprojecten, om het effect van de huidige exceptionele prijsstijgingen te kunnen bepalen, opnieuw doorgerekend. De conclusie is dat de Rondwegprojecten niet binnen budget uitgevoerd kunnen worden.
- Dat heeft geleid tot het besluit om de centrale aansluiting Bargermeer, waarvoor in samenspraak met de omgeving een voorkeursvariant was ontwikkeld, niet uit te voeren. Dit omdat de aansluiting Bargermeer zeer kostbaar is en zeer beperkt draagvlak kende bij de omgeving. Ook is gebleken dat de voorkeursvariant onvoldoende robuust is, waardoor tijdens drukke knelpunten ontstaan in de doorstroming en bereikbaarheid. Om deze redenen is besloten dit project niet uit te voeren, maar te onderzoeken op welke wijze ter plaatse van de huidige aansluitingen de doorstroming met andere maatregelen alsnog een impuls kan krijgen.
- Ook is in 2022 besloten de huidige snelheid van 70 kilometer per uur op de Rondweg te handhaven, omdat een eventuele verhoging naar 100 km/u zou leiden tot grote extra investeringen in akoestische maatregelen. Ook leidt 100 km/u tot praktische knelpunten, waaronder aanpassingen aan diverse op- en afritten.
- Tenslotte is het besluit genomen, landbouwverkeer te blijven toestaan op de Rondweg. Omdat de snelheid op de Rondweg niet verhoogd wordt en de Rondweg geen volwaardige stroomweg wordt, is het weren van landbouwverkeer op de Rondweg in de toekomst niet langer noodzakelijk.
- Ten aanzien van de N862 is in samenspraak met de focusgroep een voorkeursvariant ontwikkeld. Deze variant, die uitgaat van gedeeltelijke verdubbeling (Nieuw Dordrecht – A37), een ongelijkvloerse aansluiting bij Nieuw-Dordrecht en opwaardering van de bestaande rotondes bij de A37 en bedrijventerrein A37/Pollux, past binnen budget en is, na uitgebreide consultatie van de omgeving, met breed draagvlak vastgesteld door het college en besproken met de raad.
- De wegenruil is gerealiseerd; feitelijke levering over en weer heeft plaatsgevonden op 1 juli 2021 en de notariële afhandeling is eind 2022 afgerond. Bij de kadernota 2022 is extra budget beschikbaar gesteld voor de extra onderhoudskosten als gevolg van de wegenruil.
- Het informatiecentrum MM Bereikbaar (Oude Meerdijk 22) is operationeel.
- De reconstructie van de N391 en de N862 zal gefaseerd in deelprojecten plaatsvinden in de periode tot en met 2028.
- Het deelproject ongelijkvloerse aansluiting N391-Pottendijk zit in de voorbereidingsfase van de uitvoering. In afstemming met de focusgroep Pottendijk is uiteindelijk een definitief ontwerp voor een ongelijkvloerse aansluiting opgesteld. Het bestemmingsplan, dat niet geleid heeft tot zienswijzen, is in april 2022 vastgesteld door de raad. Start van de uitvoering is nog afhankelijk van grondaankopen. Onder meer dit punt heeft geleid tot een aanpassing aan het ontwerp, waarbij kleinere rotondes worden toegepast. Hierdoor is minder grond van derden nodig, wat de verwerving vergemakkelijkt. De wijziging is besproken met de focusgroep.
- Het onderzoek naar de vervanging van de folieconstructie Rondweg ter hoogte van Rietlanden en Barges is afgerond. De inzichten vormen de basis voor de verdere uitwerking richting de best mogelijke oplossing. In 2023 vinden de verdere uitwerking en contractering plaats, waarna de verdere voorbereiding van de uitvoering in de eerste helft van 2024 plaatsvindt. Start werk is voorzien voor de eerste helft van 2025. Dit project wordt, conform de afspraken uit het Bereikbaarheidsakkoord, voor rekening en risico van de provincie uitgevoerd.
- Actuele zaken en nadere informatie over de planning van de verschillende deelprojecten kan gevonden worden op (<https://www.provincie.drenthe.nl/mmbereikbaar>).

Reconstructie aansluiting N862 – N391 (MM Bereikbaar) – René van der Weide

Met dit project wordt de kruising N391/N862 gereconstrueerd, waarbij de N391 als stroomweg wordt ingericht. Het project wordt uitgevoerd door de provincie Drenthe en de gemeente zorgt voor 1/3 deel cofinanciering in het kader van RSP Bereikbaarheid. De gemeentelijke bijdrage is vast en het project wordt voor rekening en risico van de provincie uitgevoerd. Het project is opgenomen in het 'Bereikbaarheidsakkoord N391 en N862 Emmen op hoofdlijnen' waarover de besluitvorming eind 2018 heeft plaatsgevonden. De ten aanzien van dit project reeds eerder gemaakte RSP-afspraken zijn in het Bereikbaarheidsakkoord bevestigd. Ook voor dit project is een focusgroep actief waarin de mogelijke oplossingen worden uitgewerkt. Realisatie hangt – in verband met de voor dit project noodzakelijke afsluiting van de aansluiting Meerdijk op de Rondweg en mogelijke alternatieven - nauw samen met de ontwikkelingen voor de mogelijke realisatie van een Sport- en Beweegcampus op businesspark Meerdijk. In de focusgroep zijn de bij deze ontwikkeling betrokken partijen daarom vertegenwoordigd.

Reconstructie aansluiting N391 (Rondweg) – Emmerweg (Emmerschans) - René van der Weide

Dit project is uitgevoerd door en voor rekening en risico van de provincie Drenthe en is in november 2022 opgeleverd.

Doorfietsroute Emmen – Klazienaveen – René van der Weide

Het college heeft, in het kader van de begroting 2022, budget gereserveerd om onderzoek te doen naar de realisatie van doorfietsroutes. Dit onderzoek loopt. Een belangrijke doorfietsroute is Emmen – Klazienaveen. In het kader van MM Bereikbaar, reconstructie N862 is afgesproken dat in het ontwerp van de N862 de doorfietsroute wordt meegenomen als blijkt dat het voorkeursstracé langs de N862 loopt. Over aanleg is niets besloten en er is vooralsnog geen budget voor gereserveerd. Wel wordt aangesloten bij de onlangs in Provinciale Staten vastgestelde Fietsagenda. Het streven is om in 2023 nadere afspraken te maken met de provincie over cofinanciering van onder meer de doorfietsroute Emmen-Klazienaveen. De route wordt in afstemming met de provincie (en andere betrokkenen) zodanig uitgewerkt, dat een maximaal rendement uit de subsidieregeling wordt verkregen.

Ombouw en verdubbeling N34

De ombouw en verdubbeling van de N34 zijn provinciale projecten die voor rekening en risico van de provincie Drenthe worden/zijn uitgevoerd.

Ombouw / verdubbeling N34 tussen Emmen West en aansluiting N381 – Guido Rink

De verdubbeling van het gedeelte van de N34 tussen Emmen West en de aansluiting Emmen Centrum (Frieslandroute) is gereed en opgeleverd.

Opheffing aansluiting N34 Emmen Noord / aansluiting N34 Klijndijk – Guido Rink

Het project is gerealiseerd en voor de bouwvakantie 2022 in gebruik genomen. De aansluiting N34 Emmen Noord is opgeheven en er is een nieuwe aansluiting N34/ Klijndijk gekomen.

(Partiële) verdubbeling N34 tussen Emmen en De Punt – Guido Rink

De partiële verdubbeling van het traject vanaf aansluiting N34 met Frieslandroute tot aansluiting N34 met A28 bij De Punt zit nog in de onderzoeksfase. De aanpassing van de aansluiting N34 – N33 bij Gieten vormt een belangrijk onderdeel van deze reconstructie. Met de exceptionele prijsstijgingen is nog onduidelijk wat er daadwerkelijk gerealiseerd kan worden voor het beschikbare budget.

Infrastructuurle hoofdstructuur Emmen Centrum

Reconstructie Boermarkeweg – René van der Weide

Op basis van de nog beschikbare RSP-bereikbaarheidsmiddelen 'Boermarkeweg 2e fase' (restant van RSP Bereikbaarheidsbudget van € 1,7 miljoen voor 'Boermarkeweg 2e fase') zijn in 2022 drie deelprojecten gerealiseerd:

- het vergroten van de capaciteit van de kruising Boermarkeweg – Van Schaikweg
- het oude parkeerterrein van de Muzeval ontsluiten via de Oosterstraat en afsluiten van de Boermarkeweg, en
- de Angelsloërdijk voor het autoverkeer aansluiten op de Van Schaikweg en deze voor autoverkeer afsluiten van de Boermarkeweg.

Deze deelprojecten zijn eind 2022 afgerond.

In het najaar van 2021 is een onderzoek uitgevoerd naar mogelijke koppeling en aanpassing/vervanging van de verkeersregelinstallaties op de Boermarkeweg ter bevordering van de doorstroming. Er zijn nieuwe intelligente verkeersregelinstallaties geplaatst die onderling zijn gekoppeld. Samen met de drie hierboven genoemde deelprojecten Boermarkeweg zorgen deze maatregelen voor een betere doorstroming en bereikbaarheid.

Vanwege het op dit moment ontbreken van de benodigde financiële middelen is het project 'algehele reconstructie Boermarkeweg' getemporiseerd (collegebesluit van 8 december 2020). De eventuele gefaseerde realisatie van de algehele reconstructie wordt bekeken in relatie tot de daadwerkelijke ontwikkelingen rondom de Boermarkeweg. Zo wordt er in relatie tot de ontwikkeling Greenwise Campus Emmen gekeken naar de in dat kader noodzakelijke aanpassingen Boermarkeweg.

Reconstructie Weerdingerstraat (tussen Hondsrugweg en Seinstraat; incl. deel van de Hoofdstraat) – René van der Weide

In de Weerdingerstraat en een deel van de Hoofdstraat moet de komende jaren het riool worden vervangen. Bij de vaststelling van de begroting 2023 zijn middelen beschikbaar gesteld voor het opstellen van een inrichtingsplan voor de Weerdingerstraat en het stationsgebied. Dit zal in 2023 worden opgepakt.

Fietsinfrastructuur Emmen Centrum

Integrale visie hoofdfietsinfrastructuur Emmen Centrum (in en naar Emmen Centrum) – René van der Weide

Er wordt gewerkt aan een visie voor de Hoofdfietsstructuur Emmen Centrum, waarin het verbeteren van de verkeersveiligheid op fietsroutes van en naar het centrum van Emmen en het verbeteren van de bereikbaarheid van het centrum per fiets de uitgangspunten zijn. Een eerste richting is bepaald. Het verbeteren van de hoofdfietsinfrastructuur van en naar het centrum is deels al meegenomen in de plannen en de verkregen subsidies vanuit het Regiostedenfonds. Dit kan worden onderverdeeld in de onderstaande deelprojecten:

- Inrichten van de Kerkhoflaan als fietsstraat tussen Wilhelminastraat en spoorwegovergang
- Fietsverbinding vanaf spoor via Kerkhoflaan, Angelsloërdijk en 'zorgcampus' naar Statenweg
- Fietsverbinding Noordbargerstraat (inclusief oversteekbaarheid Dordsestraat)
- Aanleg fietsstroken op de Van Schaikweg, vanaf de Wilhelminastraat tot aan de Emmalaan
- Fietsparkeren stationsgebied Emmen Centrum.

Fietsstraat Kerkhoflaan (spoor tot Wilhelminastraat) – incl. Julianastraat, Beatrixstraat en Zuiderstraat – René van der Weide

Voor dit project zijn middelen beschikbaar vanuit het GRP en het GVVP. Inmiddels zijn alle ontwerpen uitgewerkt, is het omgevingsproces afgerond en hebben aanbesteding en gunning plaatsgevonden. Het werk is gegund aan Avitec. De inschrijving past binnen het beschikbare krediet. De uitvoering van het werk start in het eerste kwartaal van 2023 en wordt naar verwachting eind 2023 / begin 2024 opgeleverd.

Fietsstraat Kerkhoflaan (spoor tot Angelsloërdijk) - Angelsloërdijk naar Statenweg incl. onderdoorgang Boermarkeweg - René van der Weide

Voor dit project zijn middelen beschikbaar vanuit het GRP en provinciale gelden uit het Regiostedenfonds. Het project zit in de opstartfase. Eerste ramingen wijzen erop dat vanwege prijsstijgingen het risico op budgetoverschrijdingen is toegenomen. Bovendien zijn nog niet voor alle onderdelen van het project middelen beschikbaar gesteld, zoals bijvoorbeeld voor de onderdoorgang Boermarkeweg voor fietsers en voetgangers.

Algehele reconstructie van Schaikweg (inclusief realisatie fietsverbinding) – René van der Weide

Op 2 juni 2022 heeft de raad besloten voor dit project (als onderdeel van het Integraal Uitvoeringsplan Regiostad Emmen) een krediet beschikbaar te stellen van € 1.000.000. Het project zit in de opstartfase. Uit de eerste gesprekken met ProRail is al wel duidelijk geworden dat er specifieke eisen worden gesteld aan de spoorwegovergang als hier fietsers aan toegevoegd worden, waardoor de kosten aanzienlijk toenemen. Nader overleg hierover moet plaatsvinden. Zodra er meer duidelijkheid is zal bekeken worden wat de consequenties hiervan zijn en hoe we hiermee omgaan.

Maatregelen Dordsestraat en omgeving – inclusief verbetering oversteekbaarheid voor langzaam verkeer – René van der Weide.

Voor dit project is in de kadernota 2017 € 900.000 exclusief btw beschikbaar gesteld. Onderzocht is hoe de aansluitende hoofdfietspadenstructuur kan worden verbeterd en de fietsoversteek van de Dordsestraat veiliger kan worden gemaakt. De maatregelen Dordsestraat zullen in combinatie met de vervanging van de riolering in dit deel van de Dordsestraat worden opgepakt en uitgevoerd. Omdat de verbetering van de directe aansluitende fietsroutes en de rioleringswerkzaamheden een sterke samenhang hebben met de werkzaamheden aan de Noordbargerstraat (rioolverbetering en herinrichting), worden deze twee projecten gezamenlijk opgepakt.

Het project maatregelen Dordsestraat is onderdeel van het integrale uitvoeringsplan Regiostad Emmen, waarover de raad op 2 juni 2022 een besluit heeft genomen. Er worden echter geen middelen uit het Regiostedenfonds van de provincie Drenthe ingezet voor dit project. In het projectoverzicht integraal uitvoeringsplan Regiostad Emmen is € 700.000 geraamd voor de verbetering van de Dordsestraat (exclusief kosten verbetering riolering, waarvoor de dekking zal komen uit het GRP). De resterende € 200.000 die bij de kadernota 2017 beschikbaar zijn gesteld voor maatregelen Dordsestraat en omgeving zijn bij de besluitvorming in de raad van 2 juni 2022 over het integraal uitvoeringsplan Regiostad Emmen ingezet voor de Noordbargerstraat. Deze twee projecten zijn, zoals hiervoor al aangegeven, nauw aan elkaar verbonden.

De oversteekbaarheid van de Dordsestraat voor langzaam verkeer wordt verbeterd. Dit gebeurt door het aantal oversteekplaatsen te reduceren, en de overgebleven plaatsen te optimaliseren. Ook worden de kruisingen Dordsestraat – Noordbargerstraat en Dordsestraat – Eerste Bokslootweg opgewaardeerd, zodat het verkeer beter afgewikkeld wordt en het oversteken voor langzaam verkeer op deze kruisingen beter en veiliger wordt.

De eerste globale schetsen van te nemen maatregelen Dordsestraat, met bijbehorende ramingen, zijn afgerond. De verwachting is dat het omgevingsproces in het voorjaar van 2023 kan worden opgestart, en dat het project eind 2023 kan worden aanbesteed.

Herinrichting Noordbargerstraat (Hondsrugweg tot Dordsestraat) – René van der Weide

Voor dit project zijn middelen beschikbaar vanuit het GRP en het Regiostedenfonds. Ook wordt € 200.000 van de beschikbare middelen uit de kadernota 2017 voor maatregelen Dordsestraat en omgeving ingezet voor de herinrichting van de Noordbargerstraat op basis van de besluitvorming (raad 2 juni 2022) over het integraal uitvoeringsplan Regiostad Emmen.

De riolering en de weg Noordbargerstraat zijn aan het eind van hun technische levensduur en moeten worden vervangen. Het huidige gemengde riool wordt vervangen door een gescheiden stelsel. Daarnaast worden er verkeerskundige maatregelen genomen ten behoeve van de verkeersveiligheid. In dat kader zijn er voornemens om de Noordbargerstraat anders in te richten, waarbij de straat ook aantrekkelijker wordt als fietsverbinding van en naar het centrum.

De eerste schetsen zijn inmiddels afgerond, waarbij nog een keuze voor de kruispuntvorm Noordbargerstraat - Dordsestraat gemaakt moet worden. Naar verwachting kan het omgevingsproces in het voorjaar van 2023 worden gestart. Volgens planning zou eind 2023 de aanbestedingsprocedure kunnen starten, waarna realisatie naar verwachting in 2024 kan beginnen.

Stationsgebied Emmen Centrum en omgeving

Bij de vaststelling van de begroting 2023 zijn middelen beschikbaar gesteld voor het opstellen van een inrichtingsplan voor de Weerdingerstraat en het stationsgebied. Dit zal in 2023 worden opgepakt. Het al lopende traject met betrekking tot het fietsparkeren station Emmen Centrum heeft een nauwe relatie met de herinrichting van het stationsgebied.

Fietsparkeren stationsgebied Emmen – René van der Weide

Het Rijk, de provincie en de gemeente Emmen willen samen investeren in uitbreiding van fietsenstallingen bij het NS-station Emmen Centrum. De gemeentelijke dekking komt voor een deel uit het Regiostedenfonds. Daarnaast is in de kadernota 2022 een aanvullend krediet beschikbaar gesteld van € 350.000. ProRail heeft eind 2021/begin 2022 aangegeven dat het benodigde budget bijna is verdubbeld. Daarin is de exceptionele

prijsstijging van het afgelopen jaar nog niet meegenomen. Herijking van de uitgangspunten met de partijen is daarom wenselijk. De gesprekken hierover met provincie en ProRail lopen.

Programma Emmen Centrum

Wat willen we bereiken

Via het programma Emmen Centrum werken wij aan **een gastvrij, levendig en toekomstgericht centrum van Emmen van hoge kwaliteit, waar het goed wonen, werken en recreëren is.**

Algemene ontwikkelingen

Algemene ontwikkelingen met betrekking tot onder meer corona, kostenstijgingen, krapte op de arbeidsmarkt, stikstof en Didam-arrest zijn ook van invloed op het programma Emmen Centrum.

Corona / inflatie

Sinds maart 2020 hebben corona en de hiermee verband houdende maatregelen een grote invloed op onze samenleving en ook op het programma Emmen Centrum. In 2022 kwamen daar de oorlog in Oekraïne en sterk stijgende (energie)prijzen achteraan.

Door corona is besloten de horecavisie en het terrassenbeleid op te schorten. Met name voor de horeca, detailhandel en evenementenorganisatoren is het afwachten of en hoe zij uit deze crisisperiodes komen. Dat kan doorwerken in de vastgoedsector en andere sectoren. Enerzijds zullen mogelijk meer vastgoedeigenaren besluiten tot transformatie van winkelruimte, anderzijds zullen veel ondernemers terughoudend zijn met investeren. De balans is nu nog niet op te maken omdat steunmaatregelen een deel van de pijn verhullen. De lockdown van eind 2021 / begin 2022 kwam wat onverwacht en vanwege deze belangrijke periode voor horeca en retail zijn deze branches sterk geraakt. Het overleg met de Koepel en Vlinderstad is geïntensiveerd en de mogelijkheden om te komen tot een actieplan zijn onderzocht samen met team Economie. In het najaar van 2022 zijn de horecavisie en het terrassenbeleid weer opgepakt.

Het sentiment bij de ondernemers in het centrum van Emmen was ondanks de sterk gestegen energiekosten goed, maar eind 2022 werd wel al duidelijk dat de consumentenbestedingen door de hoge inflatie onder druk stonden. Door de hoge inflatie dreigt ook een huurverhoging voor veel ondernemers omdat deze is gekoppeld aan de prijsindex.

Subsidie Regiostedenfonds provincie Drenthe

Door Gedeputeerde Staten is op 2 december 2021 besloten om 4,55 miljoen euro uit het Regiostedenfonds toe te kennen aan Emmen. Naast verbeteren van fietsbereikbaarheid van Emmen Centrum (minimaal 30%) gaat het vooral om het verbeteren van het Hart van de Binnenstad. De projecten, die gefinancierd worden met middelen uit het Regiostedenfonds moeten uiterlijk eind 2025 klaar zijn. Op 2 juni 2022 heeft de gemeenteraad het Integraal Uitvoeringsplan Regiostad Emmen vastgesteld. De drie hoofdonderdelen (Fietsbereikbaarheid, Hart van de Binnenstad en het Ontwikkelfonds) uit de subsidieaanvraag en de inzet van de provinciale bijdrage op deze drie hoofdonderdelen zijn daarin leidend. Met het uitvoeringsplan worden bekende projecten uit de Omgevingsvisie en het Fietsplan gerealiseerd maar ook twee projecten die in het "basisplan" nog op 'PM' stonden. Dit betreft de "Tuinen voor de villa's aan de Hoofdstraat" en "Afronden achterzijde Hospershuis/ mediahuis". Deze twee projecten versterken de transformatie van de kelders van het voormalig Biochron naar een nieuwe locatie voor het Centrum voor Beeldende Kunst. In oktober 2022 is ambtelijk aan de provincie gerapporteerd over de voortgang.

Overige koppelkansen

Naast het Regiostedenfonds Provincie Drenthe en het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) is er ook gewerkt aan een aanvraag voor een bijdrage uit het landelijk transformatiefonds, gericht op middelgrote steden. Dit kan gaan om substantiële bedragen.

Voor de subsidie Impulsaanpak Winkelgebieden wordt zo mogelijk een aanvraag gedaan. Eind 2021 is de conceptregeling veranderd, de eerste ronde is in mei 2022 geweest. Er was toen geen geschikte aanvraag mogelijk. Mogelijkheden voor de tweede ronde zijn verkend, maar ook deze ronde kan nog niet worden benut. We richten ons nu op de derde ronde.

Woningmarkt en ontwikkelingen

We willen in Emmen centrum graag meer variatie aanbrengen in de woningvoorraad en ook andere doelgroepen trekken naar het centrum en het gebied er direct omheen. Dit zijn onder meer studenten,

starters en gezinnen. Verder staan er diverse (winkel)panden leeg, of zijn ze verouderd. Deze willen we zoveel mogelijk transformeren naar andere functies, waaronder wonen. Dit stond ook opgenomen in de Omgevingsvisie 2017. Er zijn ook al veel positieve ontwikkelingen in de goede richting geweest het afgelopen jaar. Maar we zijn er nog niet. Met name in het Hart van de binnenstad staan veel grote panden langdurig leeg. Waar mogelijk zetten we deze koers de komende jaren door en benutten we subsidiemogelijkheden voor transformatie van Rijk en provincie. De verkoop van het V&D-complex op 1 december 2022 aan een lokale partij kan ontwikkelingen mogelijk versnellen.

In de woonvisie is aangegeven dat er ruimte is voor het toevoegen van in ieder geval 1300-1700 woningen in en rondom het centrum van Emmen. Het spanningsveld tussen (meer) evenementen en (meer) woningbouw vraagt om juridisch goed verankerd beleid. De sterke prijsstijging van woningen afgelopen jaren, ook in onze regio, en de opgave versnelde woningbouw bieden veel transformatiekansen. Anderzijds wordt de prijsontwikkeling hier gecompenseerd door kostenstijgingen in de bouw en schaarste aan materialen en menskracht. Eind 2022 tekent zich een kentering in de prijsontwikkelingen af. Het is mogelijk dat ook al vergunde bouwplannen niet worden uitgevoerd vanwege deze marktontwikkelingen.

Strategienota

Eind 2021 is de herijkte strategienota vastgesteld. Deze vormt ook een belangrijk richtinggevend kader voor het programma Emmen Centrum.

Stand van zaken per project

Inrichting openbaar gebied Emmen Centrum

Herinrichting Hoofdstraat Noord / Noorderstraat / Derksstraat (Het Oude Centrum) – René van der Weide

- De herinrichting van het openbaar gebied Hoofdstraat Noord - Noorderstraat – Derksstraat (Het Oude Centrum) is grotendeels afgerond. Het werk diende in verband met de subsidie Binnenstadfonds van de provincie Drenthe eind 2022 gereed te zijn.
- Het beschikbare krediet van € 4,3 miljoen vormde het taakstellend budget voor de herinrichting van de openbare ruimte inclusief vernieuwing riolering. Er zijn nog wat kleinere uitgaven te verwachten en het groenonderhoud loopt enkele jaren door. Het project is binnen krediet gerealiseerd.
- Dit project werd in eerste instantie voor € 979.000 gedekt uit de verkregen middelen van de provincie Drenthe in het kader van het Binnenstadfonds. Door te schuiven binnen de prestaties van de beschikking en voor dit project € 250.000 meer te dekken uit het Binnenstadfonds Drenthe van de provincie is er ruimte ontstaan in de gemeentelijke bijdrage. Deze ruimte wordt ingezet voor andere projecten en ontwikkelingen in Emmen Centrum. Dit is verwerkt in het Integraal Uitvoeringsplan Regiostad Emmen.

Herinrichting Hoofdstraat Zuid (o.b.v. Centrumvisie) – René van der Weide

Herinrichting van het openbaar gebied van Hoofdstraat Zuid en Wilhelminastraat (gelegen tussen Notaris Oostingstraat en Kapelstraat) tot een inrichtingsniveau vergelijkbaar met dat van De Markt en Het Oude Centrum. Uitgangspunt voor verder ontwerpen is variant B van schetsontwerp 2018 zoals in de raadsbrief 18 juli 2018 vermeld.

In verband met het ontbreken van de benodigde middelen was de voorbereiding opgeschort. Dit project is onderdeel van de aanvraag Regiostedenfonds (RSF) en is opgenomen in het Integraal Uitvoeringsplan Regiostad Emmen. Er is nu een krediet van € 3 miljoen beschikbaar, waarvan € 600.000 RSF-middelen. Het project zal in 2023 worden opgestart.

Herinrichting Mondriaanplein en Notaris Oostingstraat – René van der Weide

Dit project is opgenomen in de basisaanvraag Regiostedenfonds maar staat op de lijst met voorlopig niet uit te voeren projecten van het Integraal Uitvoeringsplan Regiostad Emmen. Er is samenhang met de integrale ontwikkeling van het gebied tussen Markt en Weiërt.

Herinrichting Mondriaanplein (klein deel) en Willinkhof /Kleepassage – René van der Weide

Dit project is opgenomen in de basisaanvraag Regiostedenfonds maar staat op de lijst met voorlopig niet uit te voeren projecten van het Integraal Uitvoeringsplan Regiostad Emmen. Er is samenhang met de integrale ontwikkeling van het gebied Tussen Markt en Weiërt. Daarbij verandert de functie van deze openbare ruimte.

Afronding Boulevard Noord / noordelijk deel (hoek Schimmerweg-Frieslandweg) – René van der Weide

De inrichting van het openbaar gebied (noordelijk deel van de boulevard Noord) ter hoogte van de nieuw gebouwde stadswoningen aan de Schimmerweg is voltooid. Er moest nog wel een klein deel van de Schimmerweg worden meegenomen bij de rioolaanleg ter plaatse. Het project is volledig afgerond met het voltooiën van het naastgelegen project riolering Esweg. Administratief zal het project in 2023 worden afgerond.

Aanpassing inrichting aanloopstraten naar meer woonbeleving – René van der Weide

Door transformaties van winkels naar wonen in de aanloopstraten wordt daar meer gewoond dan voorheen. De inrichting van die straten, zoals de Wilhelminastraat, Kolhoopstraat en Hoofdstraat Noord is echter nog niet gericht op deze functie. Bij de begroting van 2022 is een extra krediet van € 232.000 beschikbaar gesteld voor het creëren van meer woonbeleving in deze straten. De eerste verkenning om te komen tot meer woonbeleving in aanloopstraten is in 2022 gestart, maar de uitwerking komt door onvoldoende personele capaciteit vertraagd tot stand. Daarnaast is geconstateerd dat het toevoegen van groen in de betreffende straten een vrij kostbare aangelegenheid is. Er moeten soms ondergrondse maatregelen worden genomen (waterkratten) om het groen van voldoende water te kunnen voorzien.

Herinrichting Kompasplein – Guido Rink

Op 29 juli 2021 is van Wildlands Adventure Zoo Emmen B.V. een aanvraag ontvangen voor een subsidie om het Kompasplein aan te passen. De herinrichting moet leiden tot een gastvrij ingericht toegangsplein in Wildlands. De aanvrager is bij indiening van de aanvraag meegedeeld dat besluitvorming op de aanvraag wacht op financiële dekking. Met het raadsbesluit van 2 juni 2022 over het integraal uitvoeringsplan Regiostad Emmen was die situatie bereikt. Op 30 augustus 2022 heeft het college positief besloten op de subsidieaanvraag. De feestelijke opening van het nieuw ingerichte Kompasplein is inmiddels geweest. Er moet nog een vaststelling van de verleende subsidie plaatsvinden, op basis van een door Wildlands in te dienen vaststellingsverzoek. Ook de afspraken over de boekwaarde van de Kiosk moeten nog formeel vastgelegd worden.

Woningbouwprojecten Centrumgebied Emmen

Locatie oude Brandweerlocatie-Oost (inclusief BB-bunker) (Heldenhof) – Jisse Otter

De eerste fase woningen is eind 2020 door Geveke opgeleverd. De grond voor de tweede fase is gesaneerd. De sanering heeft gevolgen gehad voor de planning. Fase 2 van de nieuwbouw is in het tweede kwartaal van 2022 in gebruik genomen. De bunkerlocatie moet nog worden afgewerkt, dat gebeurt in Q1-2023. Na formele en juridische grondoverdrachten kan het project worden afgerond.

Locatie oude Brandweerlocatie-West – Jisse Otter

Begin 2021 is aan een partij exclusiviteit verleend om hun plannen verder uit te werken. Deze ontwikkelaar is hier nog mee bezig, we werken toe naar een intentieovereenkomst. Het Didam-arrest is van invloed op deze ontwikkeling. De locatie is formeel bekendgemaakt als bouwlocatie, zoals op grond van het Didam-arrest noodzakelijk is. Met de belangstellende wordt gewerkt aan een intentieoverkomst.

Locatie Klokkenslag – Jisse Otter

Er wordt nog met Peter van Dijk Projects & Investments, Stichting Lefier en SBM Bouw- en vastgoedmanagers gesproken over de ontwikkeling van de locatie Klokkenslag. Dit proces duurt langer dan verwacht. In het plan uit april 2021 kunnen betrokken partijen zich op hoofdlijnen vinden.

De prijsstelling moet nog plaatsvinden en ook moet er nog een heldere demarcatie worden gemaakt. Het Didam-arrest is van invloed op deze ontwikkeling. Gezien de marktontwikkeling kan bijstelling van het programma aan de orde zijn.

Locatie ten noorden van de Molenstraat – Jisse Otter

Van Wijnen heeft de locatie voormalig ING-gebouw Wilhelminastraat verkocht aan Brands Bouwontwikkeling. Brands is vervolgens de gesprekken over het uit te werken plan voor deze locatie gestart met de gemeente. Er is door het grotere plangebied een andere invulling van het plan mogelijk. Echter, de diversiteit van woningtypologieën blijft het speerpunt, evenals een prettig woonklimaat. De gesprekken hierover met Brands lopen nog.

De gemeente heeft geen grondpositie in deze ontwikkeling. De gronden in het betreffende gebied zijn in

handen van Brands Bouwontwikkeling B.V. De kosten dienen te worden verhaald op de ontwikkelaar door middel van plankostenverhaal.

De sloop van de voormalige viswinkel is eind 2022 uitgevoerd met ondersteuning vanuit het Binnenstadfonds, vanwege het wegnemen van de detailhandelsbestemming.

Locatie Westerstraat – Jisse Otter

Op 17 september 2019 heeft het college besloten in te stemmen met het planvoorstel voor de realisatie van 29 sociale huurappartementen aan de Westerstraat, gecombineerd met 250 m² bvo zakelijke dienstverlening op de begane grond en hiervoor een anterieure overeenkomst te sluiten met de ontwikkelaar (van Dijk & Gils Projectontwikkeling B.V.). De bouw is in 2022 afgerond. De oplevering aan Lefier vond plaats in het derde kwartaal van 2022 en de buitenruimte is aangelegd waarmee het project als geheel is afgerond.

Locatie “Westpoort” (hoek Frieslandroute – eigendom Terra) – Jisse Otter

Er zijn gesprekken geweest tussen de gemeente en een ontwikkelaar over de mogelijke ontwikkeling van deze locatie tot wonen. Het gebied wordt meegenomen in de visie Weerdingerstraat en omgeving.

Locatie Dregema/ Van Peer / Weerdingerstraat (woningen) – Jisse Otter

De ontwikkeling van de locatie Dregema / Van Peer aan de Weerdingerstraat is in 2020 besproken met een mogelijke ontwikkelaar en met eigenaar Lefier. Onderzocht is de mogelijkheid om hier woningbouw te realiseren met ondergronds parkeren. Daarbij wordt ook het omliggende gebied betrokken. Lefier heeft in 2021 het perceel Weerdingerstraat 255/256 verkocht aan de betreffende ontwikkelaar. De focus ligt echter op een bredere integrale ontwikkeling van een groter gebied op basis van een op te stellen visie. In 2022 waren er weinig ontwikkelingen.

Locatie hoek Hoofdstraat / Sterrenkamp (“oude bibliotheek”) – Jisse Otter

Voor de locatie hoek Hoofdstraat – Sterrenkamp is inmiddels een bouwplan ontwikkeld dat ambtelijk/stedenbouwkundig goedkeuring heeft gekregen. Ook de Welstandscommissie heeft positief gereageerd. Er is een inloopbijeenkomst voor de omgeving gehouden, waarna gestart is met het opstellen van het bestemmingsplan. Dit traject loopt nu.

Locatie hoek Hoofdstraat / Notaris Oostingstraat – Jisse Otter

Een regionale ontwikkelaar heeft een alternatief plan ontwikkeld voor het pand op de hoek Hoofdstraat – Notaris Oostingstraat. De bouwaanvraag voor dit transformatieplan van de eerste verdieping, inclusief optopping naar wonen is inmiddels goedgekeurd. De verwachting is dat begin 2023 met de verbouw wordt begonnen. Dat zal door een andere partij worden gedaan dan de regionale ontwikkelaar.

Locatie P-Oost – Jisse Otter

De ontwikkeling van woningen op een deel van P-Oost is, op basis van de op 23 juni 2020 door het college vastgestelde gebiedsvisie, in voorbereiding. In 2021 is er een nadere financiële verkenning van het project opgesteld. Rekening houdend met de uitspraak van de Hoge Raad omtrent het Didam-arrest is onderzocht en bepaald hoe de gemeente haar gronden op de markt kan brengen. Gezien de positie van de eigenaar van het tankstation kan er één op één worden verkocht. De prijsstelling moet nog plaatsvinden. De gesprekken met de eigenaar van het tankstation lopen, maar de vaststelling van het voorlopige ontwerp heeft vanwege personele capaciteit bij de gemeente vertraging opgelopen en is helaas niet in het najaar van 2022 afgerond.

Gebiedsontwikkelingen Centrumgebied Emmen

Willinkplein Zuid – Jisse Otter

De gebiedsontwikkeling Willinkplein Zuid is nagenoeg afgerond en het openbaar gebied, de nieuwbouw en de parkeergarage zijn reeds geruime tijd opgeleverd. Enkele restpunten worden momenteel opgelost in samenspraak met de ontwikkelaar. De beperkte kosten die hiermee gemoeid zijn passen binnen de beschikbare kredieten. In overleg met de aannemer wordt momenteel onderzocht hoe de geconstateerde lekkage in de parkeergarage kan worden opgelost. De aannemer is hiervoor verantwoordelijk.

Westwand Weiart / Ontwikkeling gebouw voormalige Belastingdienst – Jisse Otter

Het voormalige kantoor van de Belastingdienst aan het Raadhuisplein wordt momenteel omgevormd tot een woongebouw. Naar verwachting zal deze ombouw begin 2023 gereed zijn. Om onaanvaardbare geluidsoverlast weg te nemen zijn gesprekken gevoerd met aangrenzende eigenaren (nachthoreca) over

akoestische isolatie van het pand. Hierover is overeenstemming bereikt. Het effect van het realiseren van wonen op deze locatie aan het Raadhuisplein op evenementen op het Raadhuisplein in verband met geluid is in beeld gebracht. De plannen hebben invloed op het maximaal toelaatbare geluidsniveau en het aantal evenementen. Dit zal worden meegenomen in het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan evenementen. In de plint komt naar verwachting daghoreca. In 2023 wordt het naastgelegen pand met daarin nachthoreca zodanig aangepast dat voldaan wordt aan het wettelijk kader inzake geluid in relatie tot de (dan) naastgelegen woningbouw in het voormalig belastingkantoor.

Locatie Vreding (Jisse Otter)

Locatie Vreding is een grondexploitatie voor kantorenbouw en ligt naast het gemeentehuis. In 2015 heeft de gemeente de locatie aangemerkt als tijdelijk parkeerterrein, zolang de ontwikkeling van Willinkplein Zuid duurt. De locatie Vreding is geen prioritaire locatie om te ontwikkelen.

Ontwikkeling Voormalige Ambachtsschool - Stationsstraat/Weerdingerstraat – Jisse Otter

De gebiedsvisie voor de ontwikkeling van de locatie Oude Ambachtsschool en omgeving is na enige vertraging eind 2021 vastgesteld. De ontwikkeling van de Oude Ambachtsschool en oude gebouwen Esdalkcollege kon daarna worden opgestart maar heeft even stil gelegen in verband met het ontbreken van personele capaciteit binnen de gemeente. Er is inmiddels een projectmanager beschikbaar en op basis van de visie is een verkooptraject opgezet, waarbij rekening wordt gehouden met een aantal (geluids-)aspecten uit de omgeving. De gebiedsvisie vormt het kader voor de verkoop. Enkele onderzoeken zijn in uitvoering waaronder geluid- en bodemonderzoek. Na afronding van de voorbereiding is de verkoopprocedure inmiddels gestart. Op 14 februari 2023 heeft het college besloten tot start verkoop en tijdelijk gebruik van het pand van de Ambachtsschool, tot uiterlijk eind 2025, voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Dit tijdelijke gebruik geeft een risico ten aanzien van de belangstelling in relatie tot de onrustige financiële markt.

Realisatie camperplaatsen P-Noord – Pascal Schrik

Bij besluitvorming van het college op 14 december 2021 is het project realisatie camperplaatsen P-Noord belegd bij Emmen Vernieuwt. Dit project heeft geruime tijd stil gelegen in verband met het ontbreken van een projectmanager voor dit project. Er is inmiddels een nieuwe projectmanager beschikbaar. In het najaar van 2022 is het project weer opgepakt. Op basis van wensen uit de omgeving worden alternatieve varianten verkend en doorgerekend. Deze worden begin 2023 aan het college voorgelegd en met de omgeving besproken.

Ontwikkeling van het voormalige Fletcherhotel (P-Oost) - Jisse Otter

Voor P-Oost is op 23 juni 2020 door het college een gebiedsvisie vastgesteld. De ontwikkeling van het voormalige Fletcherhotel valt buiten de scope van de gemeentelijke ontwikkeling van P-Oost maar is wel onderdeel van de vastgestelde bredere gebiedsvisie P-Oost. In 2020 is een omgevingsvergunning aangevraagd en verleend voor het transformeren van het hotelgebouw naar een zorggebouw. Daarnaast is inmiddels een aantal ideeën van de eigenaar besproken, maar dit heeft nog niet geleid tot een ontwikkelplan. De al besproken ideeën vallen niet binnen de mogelijkheden van de verleende omgevingsvergunning. Het pand is nu tijdelijk in gebruik als opvang voor vluchtelingen uit Oekraïne.

Herinrichting openbare ruimte in Winkelcentrum de Weiart (update)- René van der Weide

Door de vereniging van mandeligheid Winkelcentrum Weiart worden de mogelijkheden tot upgraden van het (overdekte) winkelcentrum de Weiart onderzocht. In dat kader is ook aan de gemeente gevraagd om bij te dragen aan met name het moderniseren van de vloeren in het gebied. Er vindt hierover nog overleg plaats.

Verblijfsrecreatie Wildlands – Pascal Schrik

Verblijfsrecreatie kan een belangrijke bijdrage leveren aan een robuuste en toekomstbestendige businesscase Wildlands en kan ook een belangrijke impuls vormen voor de ontwikkeling van de binnenstad. In 2020/2021 heeft ZKA Strategy in opdracht van de gemeente een marktverkenning / haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek zal naar verwachting in het voorjaar 2023 besloten worden over het vervolgtraject.

Gebiedsvisies Emmen Centrum

Veel (gebieds-)visies zijn uitgesteld/ opgeschort omdat er onvoldoende stedenbouwkundige capaciteit beschikbaar was om deze (gebieds-)visies op te stellen en uit te werken. Prioriteit voor wat betreft Emmen Centrum ligt momenteel bij het opstellen en afronden van de gebiedsvisies Tussen Markt en Weiert en Westwand Weiert. Daarnaast heeft corona het maken van visies afgelopen jaren belemmerd, aangezien het lastig was om stakeholders adequaat te betrekken en in overleg te gaan met de omgeving. Het is wel de verwachting dat met uitbreidingen in diverse functies er op korte termijn verbetering zichtbaar zal zijn.

Lopende gebiedsvisies

Gebiedsvisie tussen Markt en Weiert – Jisse Otter

Op 14 april 2020 heeft het college besloten om een gebiedsvisie voor het gebied 'Tussen Markt en Weiert' op te laten stellen. Aanleiding voor het opstellen van de visie is de leegstand in dit deel van Emmen centrum en de opgave om een betere verbinding te creëren tussen het Oude Centrum en het overdekte winkelcentrum de Weiert. Ook wordt de invulling zuidzijde Markt, die als opgave is geformuleerd in de in 2017 door de raad vastgestelde centrumvisie, hierin meegenomen. In ontwerpateliers zijn de ruimtelijke kaders samen met de twee grootste vastgoedeigenaren verder uitgewerkt, als input voor de op te stellen visie Tussen Markt en Weiert. Mede door corona is dit traject vertraagd. Op 12 juli 2022 is een ruimtelijke verkenning, door een van de ingeschakelde architecten, gepresenteerd aan de stuurgroep EV. Met name het behoud van en de invulling van het paviljoen aan het Mondriaanplein vormt nog een belangrijk aandachtspunt.

De gebiedsvisie tussen Markt en Weiert wordt nu in concept opgesteld. Grote vastgoedeigenaren in het gebied hebben zich mondeling en schriftelijk gemeld voor commitment en ondersteuning van hun plannen. In de stuurgroep EV is als nadere richting meegegeven dat de Dalipassage, Kleepassage en Willinkhof in het gebied van functie veranderen.

Aan de zuidzijde van de Willinkhof zijn panden verkocht en plannen ontwikkeld waarbij woningbouw langs de Willinkhof plaatsvindt. Dit vergroot de druk op functieverandering. Op 1 december is het voormalige V&D-complex verkocht aan een lokale partij. Deze is bezig met eigen planvorming.

Door personele capaciteit is het opstellen van de gemeentelijke gebiedsvisie Tussen Markt en Weiert en Westwand Weiert vertraagd. De conceptvisie wordt verwacht in het eerste kwartaal van 2023.

Aanvullend heeft het college naar aanleiding van een presentatie over herhuisvesting FACET opdracht verstrekt om te onderzoeken welke herinvulling / herontwikkeling van het paviljoen aan het Mondriaanplein het beste is voor het functioneren van het centrum. Aan Facet en de eigenaar van het paviljoen is verzocht om de kosten en baten van een mogelijke vestiging van Facet in dit pand in beeld te brengen.

Gebiedsvisie Westwand Weiert (beeldkwaliteitsplan) – Jisse Otter

Deze visie loopt gelijk op met de visie Tussen Markt en Weiert. Aandachtspunt is het spanningsveld tussen grote evenementen en wonen; de geluidsbelasting op de gevel is in principe bepalend. Door een speciale gevel en beperking van het basgeluid bij evenementen kan mogelijk een tussenweg worden gevonden om optopping van en wonen in de westwand Weiert mogelijk te maken.

Nog op te starten gebiedsvisies

Door interne capaciteitsproblemen (vooral tekort aan stedenbouwkundige capaciteit) is met het opstellen van onderstaande visies helaas op dit moment nog niet begonnen. Een planning is hiervoor nog niet te geven.

Gebiedsvisie Groen, groener, groenst: visie op vergroening van het centrum – René van der Weide

Als uitvloeisel van de door de raad in oktober 2017 vastgestelde Omgevingsvisie Emmen Centrum wordt een visie op de vergroening van het centrum van Emmen opgesteld. Emmen streeft ernaar het groenste centrum van Nederland te hebben. De vergroening is een belangrijke ambitie bij de ontwikkeling van de stad. Veel en kwalitatief groen vormt een belangrijke kwaliteit van een aantrekkelijke binnenstad om te verblijven, te werken en te wonen. In het kader van Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) zou deze visie uiterlijk eind 2020 gereed moeten zijn. Het opstellen van deze visie is echter nog niet opgestart in verband met gebrek aan interne capaciteit.

Gebiedsvisies Weerdingerstraat en omgeving – Jisse Otter

Er zal een integrale gebiedsvisie opgesteld worden voor de Weerdingerstraat en omgeving. Deze gebiedsvisie is bedoeld om de gewenste ontwikkelingen en transformaties in dit gebied te stimuleren. Het opstellen van deze gebiedsvisie is vertraagd door gebrek aan personele capaciteit.

Er is sterke samenhang met de gewenste rioolvernieuwing en herinrichting Weerdingerstraat en de planvorming ten aanzien van de herinrichting van het Stationsgebied en omgeving. De rioolvernieuwing en het opstellen van een inrichtingsplan voor de Weerdingerstraat en het stationsgebied hebben prioriteit en worden daarom vooruitlopend op de integrale gebiedsvisie alvast opgepakt. Voor deze planvorming is in de begroting 2023 ook specifiek budget beschikbaar gesteld. De aanpak van de rioolvernieuwing en de planvorming voor de herinrichting van de Weerdingerstraat en het stationsgebied zijn onderdeel van het programma Bereikbaarheid Emmen. Hoewel de herinrichting Weerdingerstraat en stationsgebied primair een belangrijk verkeerskundig aspect kennen, zal in goede afstemming gekeken moeten worden naar de ruimtelijke inpassing, aangezien de herinrichting vooruitloopt op de gebiedsvisie.

Concentratie en transformatie Emmen Centrum (o.b.v. Centrumvisie)

Kwartiermaker Emmen Centrum – Guido Rink

In de Omgevingsvisie Emmen Centrum en het uitvoeringsplan die in 2017 zijn vastgesteld, is een aantal ambities geformuleerd. Om deze ambities waar te kunnen maken en de plannen (waaronder het Regiostedenfonds) te kunnen realiseren zijn structureel middelen voor proceskosten noodzakelijk. Met ingang van 1 januari 2022 is hiervoor een structureel gemeentelijk budget van € 75.000 per jaar beschikbaar gesteld. Het gaat om ongeveer 0,5 fte op jaarbasis voor de kwartiermaker en een klein deel bestemd voor vergaderingen, bijeenkomsten en overige kosten. De kwartiermaker begeleidt vanuit Emmen Vernieuwt verschillende projecten, subsidieverzoeken en onderhoudt intern en extern contacten.

Ontwikkelfonds Emmen Centrum – Guido Rink

In de begroting 2022 en in het Integraal Uitvoeringsplan Regiostad Emmen is aangegeven dat we een ontwikkelfonds instellen om ontwikkelsubsidies te kunnen verstrekken en de onrendabele top van ontwikkelingen te kunnen afdekken. Het voornemen is om jaarlijks een bedrag te storten in dit ontwikkelfonds en om eventueel middelen uit het SIOF in te zetten. De werkwijze en beleidslijnen moeten nog worden uitgewerkt. De middelen uit het RSF-Drenthe (€ 1.250.000) kunnen worden ingezet bij gewenste ontwikkelingen in het Hart van de Binnenstad.

Stimuleringsfonds detailhandel kernwinkelgebied – Guido Rink

De Beleidsregel Binnenstadfonds gemeente Emmen 2021/2, is per 31 augustus 2021 vervallen. De afwerking van voor 31 augustus 2021 ingediende aanvragen heeft plaatsgevonden. Nieuwe aanvragen kunnen niet meer op grond van de beleidsregel worden afgehandeld maar kunnen eventueel worden behandeld vanuit de Algemene Subsidie Verordening Gemeente Emmen. In 2022 zijn nog enkele subsidies verleend, daarnaast is een aantal eerder verleende subsidies vastgesteld.

De provincie Drenthe heeft de realisatiedatum van het Binnenstadfonds Drenthe opgeschort tot 31 december 2022. Per 31 december 2022 zijn alle provinciale middelen volledig besteed.

Totaaloverzicht verleende subsidies tot en met 2022:

Soort subsidie	Aantal	Woonruimtes	m2 winkelruimte	Verleende subsidie
Transformatie	23	281	7795	€ 2.299.568
Verplaatsing	13	n.v.t.	2666	€ 455.850
Planontwikkeling	13	n.v.t.	n.v.t.	€ 58.818
Gevelverbetering	8	n.v.t.	n.v.t.	€ 65.695
Totaal	57	281	10461	€ 2.879.932

Opmerking:

in bovenstaande tabel zijn bij de transformatiesubsidies ook de transformaties van het oude Belastingdienstkantoor (89 woonruimtes) en Wilhelminastraat 28 (90 woonruimtes) meegeteld in de totale woonruimtes.

Opstellen horecavisie – Guido Rink

Door corona zijn andere prioriteiten gesteld en is besloten de Horecavisie en het terrassenbeleid op te schorten. In overleg met KHN (Horeca Nederland) is, ondanks het feit dat er nog veel onzekerheden bij horecaondernemers zijn, na de zomer van 2022 de draad weer opgepakt en wordt samen met Team Economie weer gewerkt aan een nieuwe gemeentebrede Horecavisie en nieuw terrassenbeleid.

Herhuisvesting Facet Emmen – Dewy Leal

De bibliotheek en de Kunstbeweging zijn gefuseerd en gaan sinds maart 2022 verder onder de naam FACET. Zij hebben aangegeven dat zij voor het realiseren van hun ambitie een andere huisvesting van de hoofdvestiging wenselijk vinden en hebben daarvoor een verkenningsdocument opgesteld. Dit document is aangeboden aan de gemeente. De gemeente heeft (nog) geen financiële middelen beschikbaar om een eventuele verhuizing van de bibliotheek mogelijk te maken. Wel is in het coalitieakkoord vermeld: "Samen met Facet zoeken we naar een geschikte locatie voor de huisvesting". Naar aanleiding van een presentatie over herhuisvesting FACET heeft het college opdracht verstrekt om te onderzoeken welke herinvulling / herontwikkeling van het paviljoen aan het Mondriaanplein het beste is voor het functioneren van het centrum. Aan Facet en de eigenaar van het paviljoen is verzocht om de kosten en baten van een mogelijke vestiging van Facet in dit pand in beeld te brengen.

Programma Rensenpark Emmen

Wat willen we bereiken

Wij werken via het programma Rensenpark Emmen aan **een laagdrempelige creatieve hotspot met bovenregionale uitstraling, in een uniek groen stadspark met een bijzonder karakter en iconische gebouwen.**

Algemene ontwikkelingen

Algemene ontwikkelingen met betrekking tot onder meer corona, kostenstijgingen, krapte op de arbeidsmarkt, stikstof en Didam-arrest zijn ook van invloed op het programma Rensenpark Emmen.

Corona

Door corona hebben grote evenementen geen doorgang kunnen vinden (o.a. Veenbrand) en is het grote evenement China Lights 2021-2022 sterk getroffen door de coronamaatregelen. Corona raakt ook de andere huurders en gebruikers in het park. Huurders in het park zijn gecompenseerd in de huurkosten van vastgoed in coronatijd.

Subsidies en bijdragen

Om ontwikkelingen, evenementen, etc. in het Rensenpark mogelijk te maken is ook gekeken naar mogelijke subsidies en bijdragen. Concrete invullingen hiervan zijn in dit kader het JAR-Fonds (Jaap en Aleid Rensen Fonds) en het VSB-Fonds. De middelen uit het Regiostedenfonds worden niet ingezet voor het Rensenpark. Wel zijn de tuinen voor de villa's en het afronden van de achterzijde van het Hospershuis opgenomen in het Integraal Uitvoeringsprogramma Regiostad Emmen.

Herijking visie en ambitie

Op 4 november 2021 nam de gemeenteraad de motie "herziening visieplan Rensenpark" unaniem aan. De volledige motie eindigt met een verzoek aan het college:

- het College van Burgemeester & Wethouders een herijking van de visie op het Rensenpark op te stellen,
- daartoe de raad uit te nodigen voor een bijeenkomst(en) om te discussiëren over de visie en dit geluid mee te nemen bij de herijking,
- uiteindelijk dit proces zo mogelijk voor het zomerreces 2022 te hebben afgerond.

Een dergelijk proces vergt tijd. Zeker waar het gaat om "ons" park in het centrum van Emmen vraagt het om een zeer zorgvuldig proces. Dit sluit aan bij de ontwikkelstrategie voor het Rensenpark: neem tijd, ontwikkel organisch en ga voor kwaliteit. De eerste stappen voor dit proces zijn gezet met o.a. een themabijeenkomst met het college en een informatieve raadsbijeenkomst in september 2022. Daarna is er een C-discussie gevoerd in de raad van december. Naar verwachting zal er in het tweede kwartaal van 2023 een besluit kunnen worden genomen over de herijkte visie.

Sloop en herinrichting kelders Biochron en herinrichting entreegebied (1^e fase) – Jisse Otter

De sloop van het Biochron, inclusief het binnenwerk van de kelders, is in 2021 afgerond. Het definitief ontwerp voor de verbouw van fase 1 van de kelders inclusief de inrichting van de openbare ruimte op het dak van de kelders is in maart 2022 vastgesteld, waarna de aanbesteding is gestart. De aanbesteding resulteerde, in verband met de huidige exceptionele prijsstijgingen in de markt, in een overschrijding van € 1,7 miljoen op het beschikbare bouwkostenbudget. De definitieve gunning van het project is opgeschort in afwachting van nadere besluitvorming door college en raad over het extra benodigde investeringskrediet en de dekking hiervan uit het bij de Kadernota 2023 beschikbaar gestelde budget voor exceptionele prijsstijgingen. Op 29 september 2022 heeft de raad besloten extra krediet beschikbaar te stellen, waarmee definitieve gunning aan de aannemer mogelijk is geworden en inmiddels is afgerond. De uitvoering is in gang gezet. Oplevering van het project is voorzien voor eind 2023.

Stand van zaken overige projecten/processen/activiteiten Renssenpark

- In de bestaande gebouwen van het Renssenpark wordt niet geïnvesteerd, behoudens uiterst noodzakelijk onderhoud dat gericht is op wind- en waterdicht houden en wettelijke verplichtingen.
- Er is voor integrale operationele aansturing van het Renssenpark geen structureel budget beschikbaar gesteld. Met ingang van 2021 is de dagelijkse coördinatie en aansturing komen te vervallen.
- Er zijn geen middelen beschikbaar gesteld voor grote kwalitatief hoogwaardige **evenementen** in het park.
- Naast het investeringskrediet voor de ontwikkeling van de kelders Biochron zijn er geen middelen beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van **nieuw multifunctioneel vastgoed** in het Renssenpark.
- Naast het investeringskrediet voor de herinrichting entreegebied Renssenpark (als onderdeel van de Herontwikkeling Biochron) en het in 2022 beschikbaar gestelde krediet voor de herinrichting van de tuinen van de drie stadsvilla's (Regiostedenfonds), zijn er geen middelen beschikbaar voor de herinrichting van het **openbaar gebied** in het Renssenpark.
- Het is onwaarschijnlijk dat op basis van de slechts zeer beperkt beschikbare budgetten voor de ontwikkeling van het Renssenpark (zoals hiervoor gemeld) de programmadoelen op afzienbare termijn gerealiseerd kunnen worden. Aangezien er bij de ontwikkeling van het Renssenpark sprake is van een organische ontwikkeling kunnen de programmadoelen op de lange termijn nog steeds gerealiseerd worden, als er geen afbreuk wordt gedaan aan de ambitie en er geen keuzes worden gemaakt die realisatie van de ambitie en doelen in de toekomst onmogelijk maken.
- De stichting Jaap en Aleid Rensen (JAR) heeft een parkregisseur benoemd. Dit is een functionaris die de huidige initiatiefnemers in het Renssenpark ondersteunt bij het werven van fondsen en het organiseren van activiteiten en evenementen, bij het bewaken van gezamenlijke communicatie en het bevorderen van onderlinge samenwerking. De parkregisseur is de schakel tussen de gemeente, JAR en de parkgebruikers. Stichting JAR heeft hiervoor – als onderdeel van de totale bijdrage voor het Renssenpark – een subsidie ontvangen van het VSB-fonds.
- Verschillende huurders/gebruikers in het park hebben betalingsachterstanden, die door corona verder zijn opgelopen. Over de afhandeling van de achterstanden zijn afspraken gemaakt met de huurders / gebruikers.
- Het VSB-fonds heeft aan stichting JAR, naast subsidie voor de parkregisseur, ook indirect een subsidie verleend voor de aanleg van een amfitheater. Dit is gerealiseerd in aansluiting op het Kwaliteitsboek en de ontwerpvisie Renssenpark.
- In het park zijn verschillende activiteiten gaande zoals Writersblock in de voormalige olifantenstal, escaperooms in de oude makverblijven, optredens in het Stadstheater en bij Loods13 en de schilderworkshops en exposities (Rembrandt en Van Gogh) in de voormalige giraffenstal. Dit wordt over het algemeen goed bezocht en goed gewaardeerd.
- Ook Akka's stadsboerderij wordt druk bezocht door bezoekers van het park. Dit geldt ook voor de speelvoorzieningen. Er zijn eind 2021 drie voorzieningen bijgeplaatst in overleg met EOP Centrum en de grote speelvoorziening aan de rand van de savanne is gerepareerd. Tussen Twessers en het pas gerealiseerde amfitheater is in 2022 een nieuw speeltoestel geplaatst.

Programma Duurzaamheid, Energie en Klimaat (m.i.v. september 2022)

In opdracht van het CMT en het college is gewerkt aan het opzetten van een nieuw programma voor duurzaamheid, energie en klimaat. In september 2022 hebben het college en het CMT het programmaplan en daarmee de scope van het programma vastgesteld. Onder het programma Duurzaamheid, Energie en Klimaat

vallen de pijlers Energietransitie, Klimaatadaptatie en Circulaire Economie. De volgende stap na het vaststellen van het programmaplan is het nader uitwerken van het organisatiemodel en het opzetten van de programmabeheersing. Daarnaast moet de pijler circulaire economie nog worden uitgewerkt. In 2022 is gestart met de hierboven genoemde punten en de verwachting is dat de uitwerking medio 2023 gereed is. Nadat de programmabeheersing is uitgewerkt kunnen de inspanningen, activiteiten en processen in de jaarrapportage worden opgenomen.

De raad is via een brief en een raadsinformatiebijeenkomst op 6 oktober 2022 geïnformeerd over het programma Duurzaamheid, Energie en Klimaat.

Greenwise Campus Emmen (programma in ontwikkeling)

In het gebied vanaf het Scheper ziekenhuis tot aan het Getec-park en tussen de wijk Angelslo en het centrum van Emmen spelen veel ontwikkelingen en initiatieven die in elkaars verlengde liggen of elkaar kunnen versterken. Dit gebied biedt vestigingsmogelijkheden voor zorginstellingen (zoals het Scheper ziekenhuis), onderwijsinstellingen en bedrijven. Uitgangspunt is één herkenbaar campusgebied, waar ruimte is voor en men verleid wordt tot ontmoeten en samenwerken. Daarnaast verwacht de gemeente dat met de ontwikkeling van Greenwise Campus Emmen een aansprekende ontwikkeling ontstaat die partijen stimuleert en enthousiasmeert om aan te haken en bijdraagt aan de bovenregionale rol van de gemeente. Eind 2021 is daarom gestart met het opzetten van programma Campus Emmen. In juli 2022 is door de stuurgroep de naam gewijzigd in programma Greenwise Campus Emmen. De ontwikkelingen op het gebied van de zorgcampus, beroepsonderwijs-campus met de gezamenlijke nieuwbouw van NHL Stenden en Drenthe College, Esdalcampus en het innovatiecentrum maken onderdeel uit van het programma Greenwise Campus Emmen. Er dient een brede en integrale gebiedsontwikkeling plaats te vinden.

In 2023 zal de opzet van het programma Greenwise Campus Emmen verder worden uitgewerkt. Tevens gaat de gemeente met de stakeholders werken aan een integraal ontwikkelperspectief Greenwise Campus Emmen voor het betreffende gebied. Het maken van dit ontwikkelperspectief en het ontwerpen van de beroepsonderwijs-campus, door NHL Stenden en Drenthe College, vinden in nauwe afstemming plaats. Verwacht wordt dat het ontwikkelperspectief Greenwise Campus Emmen en ook het definitief ontwerp van de beroepsonderwijs-campus (verantwoordelijkheid van NHL Stenden en Drenthe College) medio 2023 gereed zullen zijn.

Op dit moment wordt hard gewerkt aan het ontwerp van het innovatiecentrum door de Greenwise Campus-organisatie (samenwerking van RUG, NHL Stenden, Drenthe College, provincie Drenthe en gemeente Emmen) met tal van adviseurs. Voor 1 maart 2023 moet door NHL Stenden, als penvoerder van de Greenwise Campus organisatie, een aanvraag voor JTF-subsidie bij SNN worden ingediend.

Ook de aanvraag voor de omgevingsvergunning moet tijdig door NHL Stenden, als penvoerder van de Greenwise Campus-organisatie, tijdig worden ingediend bij de gemeente, zodat de benodigde omgevingsvergunning overeenkomstig de voorwaarden van de JTF subsidie binnen vijf maanden na afgifte van de JTF subsidiebeschikking kan worden verleend.

Locatie Zorgcampus - Parkeervoorziening Treant Scheperziekenhuis (tijdelijk en permanent) – Jisse Otter

- In overleg met de Treant Zorggroep heeft de gemeente in 2020 150 'tijdelijke' noodparkeerplaatsen voor het Scheper ziekenhuis gerealiseerd op de locatie Zorgcampus. De kosten van de aanleg van deze noodparkeervoorziening zijn in 2021 in rekening gebracht bij Treant Zorggroep.
- De extra 'permanente' parkeervoorziening (220 parkeerplaatsen, aanvullend op de 150 reeds gerealiseerde noodparkeerplaatsen) zal naar verwachting in 2023 gerealiseerd worden. Het realiseren van een parkeervoorziening voor Treant Scheper ziekenhuis op de locatie Zorgcampus past binnen de visie Zorgcampus die in concept is vastgesteld.
- Op de locatie Zorgcampus is in de visie Zorgcampus, die in concept is vastgesteld, ruimte gereserveerd voor eventuele toekomstige uitbreiding/ nieuwbouw van het Scheperziekenhuis. In het kader hiervan worden met Treant gesprekken gevoerd over de toekomstplannen van het Scheper ziekenhuis in Emmen.

Locatie Zorgcampus/ Gebiedsontwikkeling Zorgcampus – Jisse Otter

In september 2019 is de gebiedsvisie Zorgcampus Emmen in concept vastgesteld door het college van B&W. Er wordt op dit moment gewerkt aan een integraal ontwikkelperspectief Greenwise Campus Emmen. De gebiedsvisie Zorgcampus is een van de nader uit te werken onderdelen binnen dit integraal

ontwikkelperspectief Greenwise Campus Emmen. Op de locatie Zorgcampus zal ook de beroepsonderwijs-campus (nieuwbouw NHL Stenden en Drenthe College) gerealiseerd gaan worden. Het opstellen van de GREX (grondexploitatie) maakt onderdeel uit van dit proces.

Nieuwbouw Drenthe College en NHL Stenden – Raymond Wanders

Het Drenthe College en NHL Stenden willen samen nieuw bouwen. Uitgangspunt is een kwalitatief goede beroepsonderwijs-campus met ruimte voor groen en ontmoeten, waarbij de scholen onderling intensief samenwerken en samenwerkingsmogelijkheden met zorginstellingen en andere partijen nader onderzoeken. Daarvoor is de locatie zorgcampus in beeld. De gemeente heeft in oktober 2021 gezamenlijk met het Drenthe College en NHL Stenden een intentieverklaring ondertekend waarin is besloten om deze optie nader te verkennen. Aansluitend op het tekenen van de intentieverklaring is een inloopavond georganiseerd waar omwonenden nader zijn geïnformeerd. Het proces van verkenning, onderzoek en voorbereiding loopt op dit moment. Tevens wordt bij dit project nadrukkelijk aansluiting gezocht bij de overkoepelende integrale ontwikkeling van de Greenwise campus Emmen. De processen ontwerp beroepsonderwijs-campus en opstellen ontwikkelperspectief zullen in goede afstemming worden uitgewerkt.

Sport- en beweegcampus Emmen / BP Meerdijk – Pascal Schrik

De integrale gebiedsontwikkeling van businesspark Meerdijk, in combinatie met de stadionontwikkeling van FC Emmen, is van toegevoegde waarde voor zowel gemeente Emmen als voor provincie Drenthe. Een dergelijke ontwikkeling biedt kansen en mogelijkheden en we willen deze ontwikkeling dan ook graag mogelijk helpen maken. Afgezien van het belang voor de ontwikkeling van businesspark Meerdijk speelt voor de gemeente ook de eventuele huisvesting van onderwijs een rol. Tevens speelt het vervangingsvraagstuk voor enkele sportaccommodaties hierin een rol en heeft de gemeente een publieke rol en een publiek belang bij deze ontwikkeling.

De verkenning, het onderzoek van de haalbaarheid en de voorbereiding met betrekking tot de mogelijke ontwikkeling van een sport- en beweegcampus op businesspark Meerdijk lopen op dit moment. Na afronding van de eerste fase van het onderzoek van de haalbaarheid kan op basis van de uitkomsten en bevindingen van het onderzoek, naar verwachting in het eerste halfjaar 2023, besluitvorming plaatsvinden door de gemeente Emmen over het wel of niet verder voortzetten van het onderzoek. Ook andere stakeholders moeten voorwaardelijk besluiten over hun medewerking en betrokkenheid bij deze ontwikkeling en onder voorbehoud over hun mogelijke inbreng in deze ontwikkeling. Daarna kunnen vervolgens nader onderzoek en voorbereiding plaatsvinden. Dit moet ertoe leiden dat in 2024 definitieve besluitvorming kan plaatsvinden over de eventuele realisatie van de sport- en beweegcampus Emmen door de verschillende stakeholders, waaronder de gemeente Emmen.

Afgeronde projecten en processen Emmen Vernieuwt

- Uitruiweg met provincie Drenthe (N391-N862)
- Ongelijkvloerse aansluiting N391 - Emmerschans
- Reconstructie Emmen West (aansluiting N34 – Rondweg)
- Reconstructie aansluiting N391 (Rondweg) – N366
- Verdubbeling N34 tussen Emmen West en Frieslandroute
- Opheffing aansluiting N34 Emmen Noord / aansluiting N34 Klijndijk
- Vergroten capaciteit kruising Boermarkeweg – Van Schaikweg
- Ontsluiten oude parkeerterrein Muzeval via de Oosterstraat en afsluiten van de Boermarkeweg
- Aansluiten Angelsloërdijk voor het autoverkeer op de Van Schaikweg en deze voor autoverkeer afsluiten van de Boermarkeweg
- Aanpassing en Verlenging Vreding
- Afronden Boulevard Noord – noordelijk deel (hoek Schimmerweg-Frieslandweg)
- Bouw Hondsrugtoeren – locatie hoek Hondsrugweg – Weerdingerstraat
- Locatie Westerstraat (woningbouw)
- Locatie Schimmerweg (woningbouw)
- Locatie Beversport Wilhelminastraat
- Willinkplein Zuid
- Gebiedsvisie Oude Ambachtschool en omgeving
- Visie (ruimtelijk kader) voormalig Belastingdienstgebouw

- Visie (ruimtelijk kader) “oude bibliotheek” hoek Hoofdstraat – Sterrenkamp
- Gebiedsvisie P-Oost en omgeving
- Gebiedsvisie Esdalcampus
- Realisatie parkeervoorziening Treant Scheperziekenhuis – tijdelijke noodparkeervoorziening
- Esdal Vakcollege Oosterstraat
- Locatie Esdalcampus – Inrichting openbaar gebied Esdal vakcollege Oosterstraat
- Locatie Esdalcampus - Realisatie sportveld Esdalcampus
- Realisatie parkeervoorziening oostzijde Markt / Rensenpark.

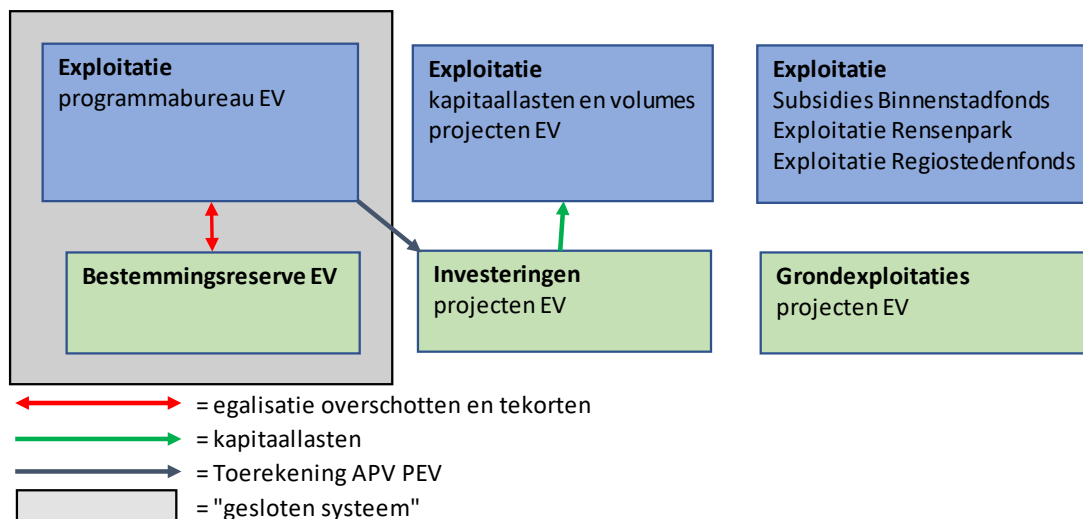
Programmabureau Emmen Vernieuwt.

- Als gevolg van bezuinigingen, vacatures, extra klussen en werkzaamheden is/was er zowel binnen het programmabureau EV als in de organisatie sprake van krappe beschikbare capaciteit om alle projecten etc. op te kunnen pakken.
- Op 31 januari 2022 is er een raadsinformatiebijeenkomst geweest over Emmen Vernieuwt.
- Op 1 maart 2022 heeft het college besloten de formatie van het programmabureau Emmen Vernieuwt structureel met 3,5 fte uit te breiden en de begroting van het programmabureau Emmen Vernieuwt aan te passen.
- Op 7 april 2022 is er een informatiemarkt voor nieuwe raadsleden gehouden.
- Op 17 mei 2022 heeft het college de jaarrapportage Emmen Vernieuwt 2021 vastgesteld.
- Op 2 juni 2022 heeft de raad het Integraal Uitvoeringsplan Regiostad Emmen vastgesteld en hiervoor een krediet van € 7,77 miljoen en een budget van € 1,5 miljoen beschikbaar gesteld.
- Op 5 juli 2022 heeft het college besloten de slottermijn van € 526.666 voor het RSP Bereikbaarheidsproject Emmen West uit te betalen aan de provincie Drenthe.
- Op 5 juli 2022 is er een raadsinformatieavond geweest over de Regio Campus en Beroepsonderwijscampus.
- Op 29 september 2022 is er een raadsinformatiebijeenkomst geweest over het Rensenpark.
- Op 6 oktober 2022 is er een raadsinformatiebijeenkomst geweest over het programma Duurzaamheid, Energie en Klimaat
- Op 25 oktober 2022 heeft het college de voortgangsrapportage Emmen Vernieuwt 2022 vastgesteld.
- Op 2 november 2022 is er een raadsinformatiebijeenkomst geweest over Emmen Vernieuwt
- Voor meer detailinformatie zie hoofdstuk 2 financiën.

2. Financiën

In dit hoofdstuk wordt de financiële stand van zaken met betrekking tot Emmen Vernieuwt opgenomen.

Emmen Vernieuwt - financiële structuur

Exploitatiebudget 2022 programmabureau Emmen Vernieuwt

Omschrijving		Begroting	Rekening	Verschil
Programmabureau Emmen Vernieuwt				
Kosten programmabureau en proces-, voorbereidings- en uitvoeringskosten Emmen Vernieuwt				
Regulier exploitatiebudget (structureel)	S	1.716.045	1.209.326	506.719
Extra incidenteel budget	I	270.000	66.608	203.392
Totaal Programmabureau Emmen Vernieuwt (bruto)		1.986.045	1.275.935	710.110
Door te belasten aan projecten	S	-231.745	-	-231.745
Totaal Programmabureau Emmen Vernieuwt (netto)		1.754.300	1.275.935	478.365

Het extra incidenteel budget betreft € 20.000 voor vervolgstappen paviljoen/Facet, € 150.000 voor ontwikkeling sport- en beweegcampus en € 100.000 voor doorfietsroutes. Deze ontwikkelingen zijn in 2022 opgepakt, maar het grootste deel wordt in 2023 afgerond. Het niet bestede deel is in de bestemmingsreserve EV gestort. De te maken kosten in 2023 worden daaruit bekostigd.

Detailtabel exploitatiebudget 2022 programmabureau Emmen Vernieuwt

Omschrijving		Begroting	Rekening	Vershil
Programmabureau Emmen Vernieuwt				
Kosten programmabureau en proces-, voorbereidings- en uitvoeringskosten				
Loonsom team PEV	S	1.037.324	769.022	268.302
Loonsom team PEV - uitbesteed	S	-	2.997	-2.997
Overige personele kosten (excl VTO) PEV	S	26.758	2.611	24.147
VTO (Vorming, Training en Opleiding) PEV	S	9.963	-	9.963
Kantoor- en overige kosten PEV	S	47.000	1.007	45.993
Subtotaal programmabureau Emmen Vernieuwt		1.121.045	775.637	345.408
Uren interne adviseurs	S	155.000	201.105	-46.105
Advies- en onderzoekskosten	S	95.000	44.682	50.318
Herontwikkeling ambachtsschool	S	-	7.809	-7.809
Door te belasten aan projecten	S	-231.745	-	-231.745
Programma Duurzaamheid en Energie	S	200.000	89.713	110.287
Opgave campusontwikkeling Emmen	S	-	90.379	-90.379
Proceskosten Emmen Centrum	S/I	90.000	5.971	84.029
Ontwikkeling Sport- en Beweegcampus	I	150.000	54.504	95.496
Subtotaal programmakosten Emmen Vernieuwt		458.255	494.163	-35.908
Incidentele uitvoeringskosten	S	75.000	-	75.000
Doorfietsroutes	I	100.000	6.135	93.865
Subtotaal uitvoeringskosten Emmen Vernieuwt		175.000	6.135	168.865
Totaal Programmabureau Emmen Vernieuwt		1.754.300	1.275.935	478.365

Toelichting

Het exploitatiebudget programmabureau Emmen Vernieuwt bestaat uit een structureel (S) exploitatiebudget voor de kosten van het programmabureau, voor proces- en voorbereidingskosten en voor uitvoeringskosten. Dit budget moet deels (ruim 20%) gedekt worden uit doorbelasting aan projecten.

De toevoeging van het programma Duurzaamheid, Energie en Klimaat, de binnen eigen middelen op te vangen beperkte uitbreiding van de capaciteit voor de inzet van een extra programmaleider EV, de gewijzigde dekking van de inzet van de kwartiermaker Emmen Centrum en de gewenste aangepaste werkwijze met betrekking tot de inzet van een stadsbouwmeester voor de stedelijke kwaliteit, maakten het nodig de formatie en begroting van programmabureau EV met ingang van 2022 aan te passen. Op 1 maart 2022 heeft het college besloten de formatie van het programmabureau Emmen Vernieuwt structureel met 3,5 fte uit te breiden en de begroting van het programmabureau Emmen Vernieuwt aan te passen. Dit is in bovenstaande tabellen verwerkt.

Voor het exploitatiebudget programmabureau Emmen Vernieuwt geldt het gesloten systeem. Voordelen in enig jaar komen ten gunste van de bestemmingsreserve EV en nadelen in enig jaar komen ten laste van de bestemmingsreserve EV. Hierdoor worden de kosten evenredig gespreid over de jaren.

Bestemmingsreserve Emmen Vernieuwt (75378)

Stand 1 januari 2022	1.542.866
Totaal onttrekkingen 2022:	-
Totaal toevoegingen 2022:	673.365
Stand 31 december 2022:	2.216.231
Totaal (te verwachten) onttrekkingen 2023 en verder:	1.289.030
Totaal (te verwachten) toevoegingen 2023 en verder:	324.000
Verwacht vrij aanwendbaar saldo:	1.251.201

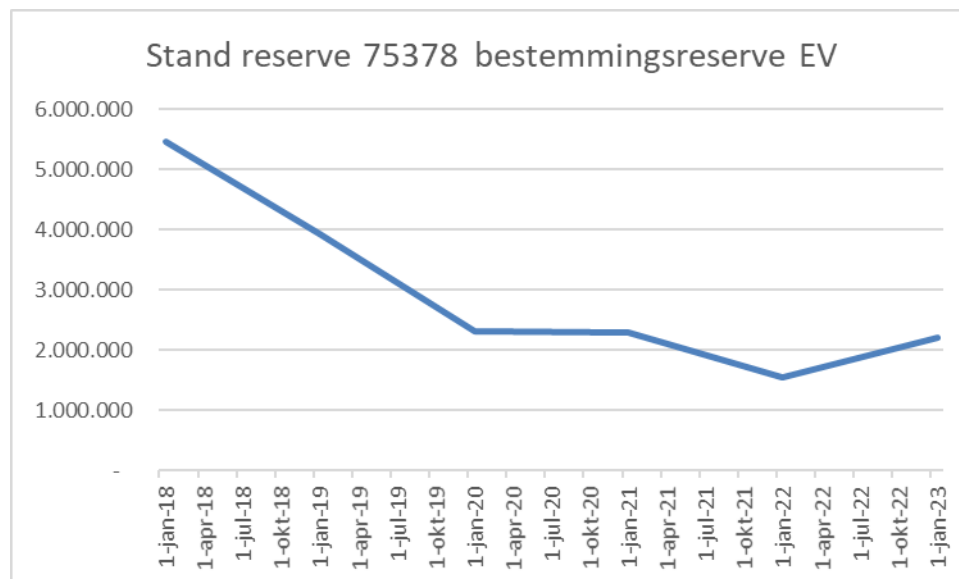
Verloopoverzicht bestemmingsreserve Emmen Vernieuwt (75378)

Stand 1 januari 2022:	1.542.866
Onttrekkingen 2022:	-
Totaal onttrekkingen 2022:	-
Toevoegingen 2022:	
Storting i.v.m. egalisatie programmabureau	234.464
Storting i.v.m. egalisatie Duurzaamheid, Energie en Klimaat	243.901
Storting i.v.m. besluit P-Schapenveenweg	158.000
Storting vanuit algemene reserve m.b.t. Pva stationsgebied	37.000
Totaal toevoegingen 2022:	673.365
Stand 31 december 2022:	2.216.231
(Te verwachten) onttrekkingen 2023 en verder:	
Maatregelen herstel en versterking PG Willinkplein	31.000 College 13/03/2018 (BW 17.1339)
Nadeelcompensatieverzoeken	200.000 Raad 24/05/2017 (RA 17.0024)
Overige af te wikkelen zaken en risico's CVE	50.000 Raad 24/05/2017 (RA 17.0024)
Reservering irt huurovereenkomst P-Schapenveenweg	540.000 Kadernota 2023
Programma Duurzaamheid en Energie	244.000 Begroting 2022/College 41209-2022
Onderzoek Paviljoen/Facet	14.030 College 333425-2022
Ontwikkeling sport- en beweegcampus	96.000 College 291093-2022/Berap 2022-II
Doorfietsroutes	94.000 Kadernota 2022
Vergroeningsopgave	20.000 DPRA Hardenberg
Totaal (te verwachten) onttrekkingen 2023 en verder:	1.289.030
(Te verwachten) toevoegingen 2023 en verder:	
Storting P-Schapenveenweg 2023 t/m 2025	174.000 College 14-09-2021 (286866-2021)
Storting exploitatie Schapenveenweg 2023 t/m 2025	150.000 Kadernota 2023
Totaal (te verwachten) toevoegingen 2023 en verder:	324.000
Verwacht vrij aanwendbaar saldo:	1.251.201

Toelichting

De bestemmingsreserve EV is, naast de egalisatie van exploitatiekosten Emmen Vernieuwt over de jaren, bedoeld om enerzijds (project)risico's af te dekken en tegenvallers op te kunnen vangen en anderzijds nodig om snel en adequaat de kunnen handelen.

Het vrij aanwendbaar deel van de bestemmingsreserve EV bedraagt naar verwachting nog ruim € 1,2 miljoen. De ruimte om risico's en tegenvallers af te dekken en de mogelijkheid om snel en adequaat te kunnen handelen binnen Emmen Vernieuwt is de afgelopen jaren fors afgenomen/tenietgedaan. De reserve wordt alleen nog maar gevoed als er in een jaar een voordelig resultaat op de projectbureaunkosten wordt behaald.

Naast de bestemmingsreserve EV heeft EV ook claims op andere reserves uitstaan. Zie onderstaand overzicht. Voor de volledigheid is in dit overzicht ook de bestemmingsreserve EV opgenomen.

Totaaloverzicht reserves met claims in relatie tot Emmen Vernieuwt

Reserves met claims voor Emmen Vernieuwt								
Nr.	Claims bestemd voor	Besluit	Stand 1-1	Bij:	Af:	Stand 31-12	Claims	Nog vrij
75378	Egalisatie kosten en opbrengsten EV	RA17.0024	1.542.866	673.365	-	2.216.231	965.030	1.251.201
75302	Dekking kapitaallasten Willinkplein Zuid	BW16.0755	950.000	-	25.000	925.000	925.000	-
75320	Dekking kapitaallasten N391-N34	RA14.0001	619.000	-	15.475	603.525	603.525	-
75322	Dekking kapitaallasten N391-N862	RA14.0001	282.000	-	-	282.000	282.000	-
75323	Dekking kapitaallasten afronding Boulevard Noord	RA17.0024	243.744	-	6.672	237.072	237.072	-
75349	Cofinanciering Binnenstadfonds	RA17.0068	679.711	-	313.803	365.908	365.908	-
75362	Westerstraat	77446-2022	100.000	-	89.713	10.287	10.287	-
75332	Duurzaamheid, Energie en Klimaat	Berap II 2022	-	109.000	-	109.000	109.000	-
Totaal beschikbaar in reserves			4.417.321	782.365	450.663	4.749.023	3.497.822	1.251.201

Het college heeft op 19 april 2022 besloten een bedrag van € 100.000 beschikbaar te stellen voor niet verhaalbare kosten van het project Ontwikkeling Westerstraat en omgeving en ter dekking dit bedrag te onttrekken aan de reserve fysieke leefomgeving.

Bij Berap 2022-II is besloten de vrijgevallen taakmutatie gemeentefonds Uitvoeringskosten Klimaatakkoord (€ 109.000) in de nieuwe reserve Duurzaamheid Energie en Klimaat te storten.

Vorbereidings- en investeringskredieten Emmen Vernieuwt

	t/m 2022 inclusief verpl.	krediet 2022 na verpl.	corrigeren/ door te belasten	krediet 2022 na corr./db	gane verplicht- tingen	afwijking van krediet
Programma Bereikbaarheid Emmen						
Bereikbaarheidsakkoord N391 / N862 (MM Bereikbaar)						
Overkoepelende kosten Projectbureau MM Bereikbaar*	-	-169.262	169.262	-169.262	-	-
Reconstructie aansluiting N34/N391 (Rondweg)**	2.633.333	2.633.333	-	-	-	-
N391, tussen kruising N34 en folieconstructie**	1.000.000	439	999.561	439	1.000.000	1.000.000
Reconstructie aansluiting N862/N391 (Rondweg)**	1.333.333	364.497	968.836	4.497	973.333	973.333
Ongelijkvloerse kruising Pottendijk**	2.500.000	2.027	2.497.973	2.027	2.500.000	2.500.000
N391 ongelijkvl. krsng Houtwg(+aangr.wegvlak.)**	4.000.000	1.988	3.998.012	1.988	4.000.000	4.000.000
N391 aansl. Bargermeer+(aangrenzende wegvlak.)**	7.500.000	4.081	7.495.919	4.081	7.500.000	7.500.000
N862 Dordsestraat tot kruising met de N391 (Gem)***	4.666.667	709.970	3.956.697	-	3.956.697	3.956.697
N862 Dordsestraat tot kruising met de N391 (Prov)***	2.333.333	-	2.333.333	-	2.333.333	2.333.333
N862 Nieuw Dordrecht-Bargermeer (Gem)***	9.666.667	272.550	9.394.117	-	9.394.117	9.394.117
N862 Nieuw Dordrecht-Bargermeer (Prov)***	4.833.333	-	4.833.333	-	4.833.333	4.833.333
N862-bedrijventerr. A37/Pollux en Bargermeer (Gem)***	4.833.333	117.271	4.716.062	-	4.716.062	4.716.062
N862-bedrijventerr. A37/Pollux en Bargermeer (Prov)***	2.416.667	-	2.416.667	-	2.416.667	2.416.667
Extra maatregelen****	10.000.000	-	10.000.000	-	10.000.000	10.000.000
Wegenruil***	6.435.668	6.435.668	-	-	-	-
Bereikbaarheidsakkoord N391 / N862 onvoorzien***	2.361.059	-	2.361.059	-	2.361.059	2.361.059
Totaal MM Bereikbaar inclusief provinciedeel N862	66.513.393	10.372.561	56.140.832	-156.231	55.984.601	55.984.601
Totaal MM Bereikbaar exclusief provinciedeel N862	56.930.060	10.372.561	46.557.499	-156.231	46.401.268	46.401.268
Totaal MM Bereikbaar gemeente excl. RSP-delen	53.096.727	7.379.228	45.717.499	-156.231	45.561.268	45.561.268
Reconstructie Boemarkeweg 2e fase	1.700.000	1.612.485	87.515	78.105	165.620	165.620
Fietsstraat Kerkhoflaan	1.850.000	1.503.564	346.436	-	346.436	346.436
Angelsloërdijk	1.600.000	358	1.599.642	-	1.599.642	1.599.642
Van Schaikweg (tussen Emmalaan en Wilhelminastraat)	1.000.000	1.343	998.657	-	998.657	998.657
Noordbargerstraat	1.020.000	-	1.020.000	-	1.020.000	1.020.000
Dordsestraat	700.000	155.808	544.192	-	544.192	544.192
Fietsparkeren station Emmen Centrum	700.000	1.100	698.900	-	698.900	698.900
Programma Emmen Centrum						
Herinrichting Noorderstr. - Derksstr - Hoofdstraat Noord	4.300.000	3.954.719	345.281	-	345.281	345.281
Stimuleringsfonds kernwinkelgebied*****	3.541.000	3.309.042	231.958	-204.663	27.295	27.295
Afronding Boulevard Noord	250.000	176.252	73.748	-35.000	38.748	38.748
Noodparkeerplaatsen Treant	115.000	139.084	-24.084	24.084	-	-
Noodparkeerplaatsen Treant -doorbelasting Treant	-115.000	-115.000	-	-	-	-
Locatie Zorgcampus	80.000	74.306	5.694	-	5.694	5.694
Locatie P-Oost	80.000	42.982	37.018	-	37.018	37.018
Locatie Oude Brandweerkazerne West	50.000	72.626	-22.626	-	-22.626	-22.626
Locatie Ambachtsschool en omgeving	50.000	1.187	48.814	-	48.814	48.814
Locatie Willinkplein-Zuid (parkeergarage)	6.664.000	6.592.362	71.638	-	71.638	71.638
Locatie Willinkplein-Zuid (herinr.openbaar gebied)	2.047.000	2.083.159	-36.159	-	-36.159	-36.159
Locatie Willinkplein-Zuid (maaienveldparkeren)	1.195.000	1.157.063	37.937	-	37.937	37.937
Camperplaatsen P-Noord	155.000	12.179	142.821	-	142.821	142.821
Hoofdstraat Zuid	3.000.000	-	3.000.000	-	3.000.000	3.000.000
Programma Rensenspark Emmen						
Vorbereiding locatie Hoofdstraat	670.000	586.633	83.367	-	83.367	83.367
Investeringskrediet locatie Hoofdstraat	10.000.000	9.891.841	108.159	-	108.159	108.159
Investeringskrediet opwaardering gebouwen RP	200.000	53.642	146.358	-	146.358	146.358
Investeringskrediet herontwikkeling vml. Biochron	7.232.026	5.757.206	1.474.820	-	1.474.820	1.474.820
Afronden achterzijde Hospershuis, mediahuis	500.000	-	500.000	-	500.000	500.000
Tuinen voor stadsvilla's	500.000	-	500.000	-	500.000	500.000

* Betreft overkoepelende programmabureaunkosten die worden toegerekend aan de verschillende projecten binnen het Bereikbaarheidsakkoord.

** Uitvoering Provincie (krediet betreft gemeentelijk aandeel in deze projecten)

*** Uitvoering Gemeente (provinciaal deel voor de volledigheid ook meegenomen)

**** Gemeentelijk aandeel

***** Stimuleringsfonds betreft meerjarig exploitatiebudget voor subsidies verplaatsingen, transformaties, gevelverbetering en plankosten

Toelichting

In de projectadministratie voor MM Bereikbaar is het beschikbare totaalkrediet opgesplitst in de diverse deeltkredieten zoals hierboven in de tabel is weergegeven. De werkelijk geboekte kosten op het projectbureau MM Bereikbaar zijn en worden over de jaren toegerekend aan de verschillende projecten binnen MM Bereikbaar. De werkelijk geboekte kosten op de provinciale projecten moeten worden doorbelast aan de provincie. Dit wordt aan het eind van het jaar gedaan.

Met betrekking tot het project Reconstructie Boermarkeweg 2^e fase moet in 2023 nog een interne verrekening plaatsvinden van interne uren en onderzoekskosten naar het rioleringsproject. Het project moet voor 1 april 2023 worden afgerekend met de provincie in het kader van de RSP Bereikbaarheidssubsidie.

Tot en met 31 december 2022 is € 3.513.705 besteed uit het stimuleringsfonds kernwinkelgebied (verleende subsidies € 2.879.932 en € 633.773 aan proceskosten).

Op het project noodparkeerplaatsen zijn ook kosten geboekt die betrekking hebben op de permanente parkeerplaatsen. Dit is in 2023 verrekend met Treant.

Op het voorbereidingskrediet van € 50.000 voor de locatie Oude Brandweerkazerne West is sprake van een overschrijding, veroorzaakt door het langdurige traject. In 2023 zal hiervoor dekking worden geregeld.

De sloop van het Biochron, inclusief het binnenwerk van de kelders, is in 2021 afgerond. Het definitief ontwerp voor de verbouw van fase 1 van de kelders inclusief de inrichting van de openbare ruimte op het dak van de kelders is in maart 2022 vastgesteld, waarna de aanbesteding is gestart. Het aanbestedingsresultaat liet, in verband met de exceptionele prijsstijgingen in de markt, een overschrijding zien van ruim € 1,7 mln. ten opzichte van het beschikbare bouwkostenbudget. De definitieve gunning van het project was opgeschort in afwachting van nadere besluitvorming door college en raad in relatie tot het in de Kadernota opgenomen krediet voor exceptionele prijsstijgingen. Op 29 september 2022 heeft de raad besloten extra krediet beschikbaar te stellen, waarmee definitieve gunning aan de aannemer mogelijk werd en de uitvoering kon worden gestart. Oplevering van het project is voorzien in Q4 2023.

Totaaloverzicht kapitaallasten en volumes Emmen Vernieuwt

Emmen Vernieuwt				
Kapitaallasten Emmen Vernieuwt - dienstjaar 2022				
	Primitieve begroting	Begroting	Werkelijk	Vershil
Kapitaallasten projecten	1.863.302	1.714.426	1.614.586	99.841
Kapitaallasten volume strategische aankopen	100.000	4.061	-	4.061
Kapitaallasten volume regiostedenfonds	103.000	-53.000	-	-53.000
Kapitaallasten volume verbeteren woonomgeving transformatiegebieden	50.000	25.000	-	25.000
Kapitaallasten volumes	253.000	-23.939	-	-23.939
Totaal generaal kapitaallasten Emmen Vernieuwt	2.116.302	1.690.487	1.614.586	75.902

De begroting is naar beneden bijgesteld in verband met de verlaging van het renteomslagpercentage naar 1,1%. Bij de berap 2022-II is een verwacht incidenteel voordeel op volumes gemeld en afgeraamd ten gunste van de stelpost onderuitputting kapitaallasten en volumes. Dit bleek achteraf te optimistisch omdat hierbij geen rekening was gehouden met de inzet van een deel van het volume regiostedenfonds voor dekking van de kredieten Angelsloërdijk en Hoofdstraat Zuid.

Als belangrijkste verklaring voor de incidentele vrijval op kapitaallasten projecten geldt dat als gevolg van diverse oorzaken investeringen later worden gedaan dan gepland.

Totaaloverzicht exploitatiebudgetten Rensenpark

Emmen Vernieuwt				
Exploitatie Rensenpark - dienstjaar 2022				
	Primitieve begroting	Begroting	Rekening	Vershil
Onderhoud en beheer vastgoed Rensenpark	423.000	423.000	396.099	26.901
Onderhoud groen en grijs Rensenpark	148.000	145.000	101.616	43.384
Totaal generaal exploitatie Rensenpark	571.000	568.000	497.716	70.284

De structurele exploitatiebudgetten Rensenpark vallen niet binnen het gesloten systeem van Emmen Vernieuwt. Eventuele voor- of nadelen komen ten gunste/laste van de algemene dienst.

Het budget voor onderhoud groen en grijs Rensenpark is met ingang van 2020 structureel verlaagd met 2% op basis van generieke maatregelen en bij de kadernota 2021 structureel verder verlaagd naar € 95.000. Bij de begroting van 2022 is het budget vervolgens met € 50.000 verhoogd. Op basis van een interne afspraak wordt jaarlijks € 100.000 van de kosten van het onderhoudsbestek EMCO geboekt ten laste

van dit budget. De huurinkomsten vormen dekking voor een deel van de kosten voor onderhoud en beheer vastgoed Rensenpark. In 2022 zijn huurders in het park gecompenseerd in de huurkosten van vastgoed in coronatijd. De creditering is ten laste gekomen van de reserve corona.

Totaaloverzicht exploitatiebudgetten Regiostedenfonds

Emmen Vernieuwt				
Exploitatiebudget Regiostedenfonds - dienstjaar 2022				
	Primitieve begroting	Begroting	Rekening	Verschil
Fonds transformatie en ontwikkeling vastgoed	-	1.250.000	-	1.250.000
Bijdrage Wildlands Kompasplein	-	250.000	225.000	25.000
Totaal algemeen exploitatie Rensenpark	-	1.500.000	225.000	1.275.000

Dekking

Emmen Vernieuwt				
Dekking uit Regiostedenfonds - dienstjaar 2022				
	Primitieve begroting	Begroting	Rekening	Verschil
Fonds transformatie en ontwikkeling vastgoed	-	-1.250.000	-	-1.250.000
Bijdrage Wildlands Kompasplein	-	-250.000	-225.000	-25.000
Totaal algemeen exploitatie Rensenpark	-	-1.500.000	-225.000	-1.275.000

Op 2 juni 2022 heeft de raad besloten een budget van € 1.500.000 exclusief btw beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het Integraal uitvoeringsplan Regiostad Emmen en dit te dekken uit de subsidie Regiostedenfonds provincie Drenthe. In 2022 is een voorschot van 90% van de verleende subsidie voor de herinrichting Kompasplein betaalbaar gesteld aan Wildlands Adventure Zoo Emmen B.V. Er moet nog een vaststelling van de verleende subsidie plaatsvinden, op basis van een door Wildlands in te dienen vaststellingsverzoek.

Emmen Vernieuwt				
Faciliterend grondbeleid - dienstjaar 2022				
	Primitieve begroting	Begroting	Rekening	Verschil
Locatie Westerstraat	-	100.000	89.716	10.284
Totaal algemeen locatie Westerstraat	-	100.000	89.716	10.284

Het college heeft op 14 april 2022 besloten een bedrag van € 100.000 beschikbaar te stellen vanuit de reserve fysieke leefomgeving voor niet verhaalbare kosten project Westerstraat en omgeving.

Totaaloverzicht grondexploitaties Emmen Vernieuwt

Project	Raamkrediet herziening 01-01-22	Boekwaarde 01-01-22	Nog te realiseren 01-01-22	EW resultaat	NCW resultaat	Realisatie t/m 2022	Boekwaarde 31-12-22
Programma Emmen Centrum							
Woningbouwprojecten Centrumgebied Emmen							
7122 Locatie oude Brandweerlocatie - Oost (incl. BB bunker)							
Kosten	1.771.296	1.594.403	176.893	1.771.296		73.326	1.667.729
Opbrengsten		-1.785.867	-1	-1.785.868		-6.025	-1.791.892
Saldo Kosten -/- Opbrengsten		-191.464 V	176.892	-14.572	-14.286 V	67.301	-124.163
7065 Locatie Klokkenslag							
Kosten	4.381.027	3.730.976	650.051	4.381.027		48.716	3.779.692
Opbrengsten		-1.955.564	-1.130.280	-3.085.844		-	-1.955.564
Saldo Kosten -/- Opbrengsten		1.775.412 N	-480.229	1.295.183	1.244.889 N	48.716	1.824.128
Gebiedsontwikkelingen centrumgebied Emmen							
7061 Locatie Vreding							
Kosten	2.717.819	2.329.361	388.458	2.717.819		21.558	2.350.919
Opbrengsten		-881.743	-1.390.055	-2.271.798		-	-881.743
Saldo Kosten -/- Opbrengsten		1.447.618 N	-1.001.597	446.021	412.054 N	21.558	1.469.176

Toelichting

Bij vaststelling van de jaarrekening 2021 zijn de grondexploitaties per 1 januari 2022 herzien. Deze staan in bovenstaande tabel verwerkt. De conceptherzieningen per 1 januari 2023 (nog niet vastgesteld) komen uit op een verwachte NCW van:

7122 Locatie oude Brandweerlocatie – Oost (inclusief BB Bunker): € 8.678 voordelig

7065 Locatie Klokkenslag: € 1.341.153 nadelig

7061 Locatie Vreding: € 410.640 nadelig

Te verhalen kosten op derden

Omschrijving	Werkelijk 2022	Totaal kosten t/m 2022	Reeds verhaald/ doorbelast / gedekt	Nog te verhalen/ door te belasten / te dekken
Kostenverhaal of door te belasten				
Project				
Verdubbeling spoor (t.h.v. station Zuid)	259.111	824.026	824.030	-4
Locatie voormalige ING Wilhelminastraat	787	57.625	0	57.625
Locatie ten noorden van de Molenstraat	8.340	8.340	0	8.340
Totaal kostenverhaal of door te belasten	268.238	889.991	824.030	65.961

Toelichting

Ten aanzien van de gemaakte kosten voor verdubbeling spoor loopt de gemeente geen risico. De financiële verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de provincie. De door de gemeente gemaakte kosten kunnen en worden 100% doorberekend aan de provincie.

Ten aanzien van de locatie voormalige ING Wilhelminastraat zijn geen formele afspraken gemaakt met Van Wijnen over de te verhalen plankosten. Van Wijnen zou daar een kleinschalig nieuwbouwproject realiseren. Eind september 2020 werd duidelijk dat dit plan niet doorgaat. Er wordt bekeken of de door de gemeente gemaakte kosten mogelijk nog kunnen worden verhaald. Van Wijnen heeft de locatie voormalig ING-gebouw Wilhelminastraat inmiddels verkocht aan Brands. De nieuwe plankosten moeten worden verhaald op Brands. Dit betreft de locatie ten noorden van de Molenstraat.

3. Risico's

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste programmarisico's beschreven. De belangrijkste projectrisico's zijn opgenomen in paragraaf 4 dashboard. In 2023 zullen de risico's nader geïnventariseerd en uitgewerkt worden en zal het risicomangement voor Emmen Vernieuwt (zowel op programmaniveau als op projectniveau) nader ingevuld gaan worden.

Belangrijkste risico's m.b.t. Emmen Vernieuwt op dit moment

- *Hoge indexeringen en prijsstijgingen in de bouw*

In 2021 en 2022 zijn de bouwkosten onder invloed van onder meer een aanhoudende grote vraag en schaarste van materiaal fors gestegen. De ontstane situatie als gevolg van de Russische invasie in Oekraïne zorgt daarnaast voor snel stijgende prijzen van bouwmaterialen en brandstof. Naast de exceptionele prijsstijgingen is de leveringszekerheid van materiaal ook een knelpunt.

Dit noodzaakt ons om veel van onze kostencalculaties te actualiseren en te herzien. We zullen na moeten gaan wat de invloed is op budgetten en kredieten, hoe we om willen en moeten gaan met deze kostenstijgingen en welke maatregelen we op basis hiervan zullen moeten treffen. Ook op de planning van diverse projecten kan dit invloed hebben.

- *Krapte op de arbeidsmarkt / knelpunten in capaciteit*

In de gehele fysieke keten, maar uiteraard ook daarbuiten, is de vraag naar personeel groot. Daarnaast daalt het aanbod van werkzoekenden. Hierdoor neemt de spanning op de arbeidsmarkt verder toe. Dit zien wij terug bij externe partijen, maar ook bij de invulling van interne vacatures. Het vinden van geschikt personeel is een knelpunt en dit heeft gevolgen voor de doorlooptijd van projecten. Daarnaast is het lastiger om opdrachten en werken extern weg te zetten omdat bedrijven geen capaciteit meer hebben. Dit betekent dat op dit moment niet alle programma's, projecten, processen en activiteiten binnen Emmen Vernieuwt volgens planning en met de gewenste inzet kunnen worden opgepakt.

- *Ontwikkelingen op de kapitaal- en woningmarkt*

Renteontwikkelingen zorgen voor snel dalende taxatiewaarde vastgoed tot wel 30% in het laatste kwartaal 2022 (bron Financieel Dagblad). De renteontwikkeling en de prijsstijgingen van bouwmaterialen vormen een risico voor tal van (woningbouw)ontwikkelingen. Afwaardering bestaand vastgoed wordt nog geremd door stijgende huren commercieel vastgoed vanwege hogere prijsindex. Dit zou kunnen betekenen dat projecten van derden mogelijk geen doorgang kunnen vinden. Het is al merkbaar dat projectontwikkelaars voorzichter worden en risico's beperken.

- *Didam-arrest*

De Hoge Raad heeft op 26 november 2021 uitspraak gedaan over de manier waarop de overheid partijen moet selecteren bij de verkoop van vastgoed (gronden en andere onroerende zaken). De Hoge Raad oordeelt dat overheden onroerende zaken (gebouwd, of ongebouwd) niet langer exclusief aan een partij te koop kunnen aanbieden zonder dit vooraf kenbaar te maken, en mededingingsruimte moeten bieden. Deze verplichting volgt uit het gelijkheidsbeginsel, waaraan overheden zijn gebonden. Het gelijkheidsbeginsel brengt ook mee dat het overheidslichaam, teneinde gelijke kansen te creëren, een passende mate van openbaarheid moet verzekeren met betrekking tot de beschikbaarheid van de onroerende zaak, de selectieprocedure, het tijdschema en de toe te passen selectiecriteria. De precieze reikwijdte van het arrest zal zich nog moeten uitkristalliseren in de jurisprudentie, maar het zal direct van toepassing zijn op een aantal ontwikkelprojecten en moeten leiden tot een weloverwogen keuze in het vervolgtraject. Dit geldt niet alleen voor nieuwe trajecten, maar ook voor lopende trajecten.

- *Reconstructie N391 en N862*

Ten aanzien van de kredieten met betrekking tot de reconstructie N391 en N862 gaat het om globaal indicatieve bedragen o.b.v. globale uitgangspunten t.a.v. uitvoering en om globale afspraken op hoofdlijnen. De uitvoering van de projecten uit het bereikbaarheidsakkoord zal plaatsvinden in de periode tot en met 2028, wat als een lange termijn beschouwd kan worden. De hierboven al genoemde hoge indexeringen en prijsstijgingen in de bouw en de krapte op de arbeidsmarkt vormen in dit kader een groot risico.

Om deze aspecten tijdig het hoofd te bieden zijn in 2022 alle projecten binnen MM Bereikbaar opnieuw doorgerekend, zodat waar nodig tijdig beheersmaatregelen getroffen kunnen worden. Ook is het project

‘Centrale aansluiting Bargermeer’, enerzijds vanuit kosten maar ook vanwege het ontbreken van draagvlak en het feit dat – vanwege de beperkte ruimte – sprake was van een suboptimale oplossing, geschrappt. Dit heeft de druk op het beschikbare budget verlicht en de risico’s aanzienlijk ingeperkt.

- *REP regionaal*

Op 20 januari 2015 heeft het college besloten de “Overeenkomst overdracht middelen regionaal REP in het kader van de IGO Atalanta” met de provincie Drenthe aan te gaan en de provincie Drenthe te vrijwaren voor eventuele aanspraken vanuit het Rijk ten aanzien van het REP-regionaal voor zover betrekking hebbend op de aan de gemeente Emmen “doorgedecentraliseerde” REP-regionaal middelen van € 10 miljoen. Deze “doordecentralisatie” van REP-regionaal middelen geeft overigens nog geen zekerheid over de daadwerkelijke verkrijging van deze middelen. Er zal vanaf nu rechtstreeks verantwoording t.a.v. de inzet van REP-regionaal middelen afgelegd moeten worden aan het Rijk. De uitbetaling van de € 10 miljoen REP-regionaal aan de gemeente Emmen heeft in 2015 plaatsgevonden. Deze € 10 miljoen is als dekking verantwoord op de locatie Hoofdstraat (ter dekking van de schadeloosstelling à fonds perdu van € 65,5 miljoen ten behoeve van de verkrijging van de locatie Hoofdstraat), maar er bestaat nog wel een risico omdat hierover nog verantwoording afgelegd moet worden. Eind 2020 heeft de laatste inhoudelijke rapportage plaatsgevonden. Ook loopt de subsidietermijn af. Risico lijkt daarmee mogelijk kleiner geworden, maar vanwege de onduidelijkheid over de aanvraag, verkrijging en inzetbaarheid van deze middelen, blijft dit risico nog aanwezig.

- *PFAS*

Extra kosten als gevolg van de nieuwe PFAS-normen waardoor er mogelijk gesaneerd moet worden. Dit heeft gespeeld bij Brandweerlocatie Oost (Heldenhof). Er is nog de nodige onduidelijkheid over dit onderwerp. Hierdoor is de financiële impact van dit risico voor andere projecten op dit moment nog niet goed te bepalen.

- *Stikstofproblematiek*

Door onduidelijkheden in beleid en mogelijke oplossingen en in relatie tot ontwikkelingen rondom stikstof in de jurisprudentie vormt stikstof een belangrijk aandachtspunt en risico met mogelijk gevolgen op planning en financiën.

Op 2 november 2022 heeft de Raad van State geoordeeld dat de bouwvrijstelling stikstof, zoals die in juni 2021 is ingevoerd, niet meer mag worden gebruikt bij bouw- en infrastructurele projecten. Dit betekent dat er bij (dergelijke) projecten nu geen vrijstelling meer is voor de stikstof die vrijkomt tijdens de realisatie- en/of sloopfase en er voor die fases weer stikstof(depositie)berekeningen uitgevoerd moeten worden. Als daaruit blijkt dat er sprake zal zijn van overschrijding dan betekent dat een risico op het niet halen van beleidsdoelstellingen zoals extra woningbouw en de vestiging van bedrijven.

We proberen dit risico, door gerichte inzet of inhuur van expertise, voor de toekomst te minimaliseren en beheersen. Dit voor zowel eigen projecten van gemeente als voor initiatieven van derden (die kansrijk lijken en bijdragen aan de beleidsdoelstellingen).

Hierdoor blijven we als gemeente lokale initiatieven en ideeën (ontwikkeling of herontwikkeling van bestaande locaties) faciliteren en bieden we ruimte om vanuit de markt/klant de woon-, werk-, en leefomgeving te verbeteren.

- *Corona*

Brengt mogelijk een financieel risico en risico op vertraging met zich mee. Daarnaast een inhoudelijk risico. Corona kan gevolgen hebben voor de realisatie van de programmadoelen van de programma’s binnen Emmen Vernieuwt. Zo is corona van invloed op de horeca, detailhandel en leegstand in het centrum van Emmen en zullen veranderingen in het gedrag van mensen en het thuiswerken mogelijk blijvende gevolgen hebben en van invloed zijn op infrastructurele projecten in het kader van de bereikbaarheid.

- *Omgevingswet*

Risico op vertraging (procedures etc.) als gevolg van invoering Omgevingswet.

- *Programmasturing*

Het niet kunnen realiseren van programmadoelen, enerzijds als gevolg van onvoldoende beschikbaar budget en interne capaciteit en anderzijds als gevolg van de sturing op losse projecten waarbij de integraliteit en de sturing op de overkoepelende programmadoelen naar de achtergrond dreigen te verdwijnen.

4. Dashboard

Binnen de projecten wordt primair gestuurd op planning, budget, kwaliteit en risico's. Hieronder wordt in één totaaloverzicht van alle individuele lopende projecten het actuele beeld aangegeven ten aanzien van planning, budget, kwaliteit en risico's per project. Oranje en rood worden tekstueel nader toegelicht onder het dashboard.

Toelichting kleuren:

Planning/voortgang

- ligt op schema (volgens laatst vastgestelde projectplanning)
- aandachtspunt
- bijsturing nodig

Budget

- geen (verwachte) overschrijding
- waarschijnlijke/dreigende overschrijding
- overschrijding onafwendbaar

Kwaliteit:

- voldoende
- aandachtspunt
- onvoldoende

Risico's:

- klein
- matig
- groot

Toelichting symbolen:

- ^ situatie is verbeterd ten opzichte van de voortgangsrapportage 2022-I
- ▼ situatie is verslechterd ten opzichte van de voortgangsrapportage 2022-I
- = situatie is onveranderd ten opzichte van de voortgangsrapportage 2022-I

Project	Planning	Budget	Kwaliteit	Risico's
Programma Bereikbaarheid Emmen				
Bereikbaarheid per spoor				
Verdubbeling spoor / Station Emmen Zuid	=	nvt	nvt	=
Wegenruil en reconstructie N391 en N862				
Reconstructie aansluiting N34 / N391 (Rondweg)	=	=	=	nvt
Reconstructie aansluiting N862 (weg Emmen - Klazienaveen) / N391 (rondweg)	=	=	nvt	nvt
EB/N391 - tussen Emmen West en folieconstructie	=	^	nvt	^
EB/N391 - aansluiting Bargermeer + aangrenzende infrastructuur	=	^	nvt	^
EB/N391 - aansluiting kruising Houtweg + aangrenzende infrastructuur	=	^	nvt	^
EB/N862 - Ombouw / verdubbeling N862 (incl. reconstructie aansluiting A37 / N862)	=	^	nvt	^
Reconstructie noordelijke aansluiting N391 (Rondweg) – Pottendijk	=	^	nvt	^
Reconstructie noordelijke aansluiting N391 (Rondweg) - Emmerweg (Emmerschans)	=	nvt	=	nvt
Infrastructurele hoofdstructuur Emmen Centrum				
Afsluiten uitrit "Muzeval"-parkeerterrein van Boermarkeweg	=	=	nvt	=
Vergroten van verkeerscapaciteit kruising Van Schaikweg-Boermarkeweg	=	=	nvt	=
Afsluiten Angelsloërdijk op Boermarkeweg en heraansluiten op van Schaikweg (voor gemotoriseerd verkeer)	=	=	nvt	=
Fietsinfrastructuur Emmen Centrum				
Fietsstraat Kerkhoflaan (van spoor tot Wilhelminastraat) - inclusief Julianastraat, Beatrixstraat en Zuiderstraat	=	=	nvt	=
Fietsverbinding vanaf spoor via Kerkhoflaan, Angelsloërdijk en 'zorgcampus' naar Angelslo	^	=	nvt	=
Herinrichting Dordsestraat (incl. verv. riool, herinrichting kruispunten en verbeteren oversteekbaarheid voor langzaam verkeer)	=	=	nvt	=
Herinrichting Noordbargerstraat (Hondsrugweg tot Dordsestraat)	=	=	nvt	=
Fietsverbinding van Schaikweg tussen Wilhelminastraat en Emmalaan)	=	=	nvt	v
Stationsgebied Emmen en omgeving				
Fietsparkeren Stationsgebied Emmen Centrum	nvt	=	=	=
Programma Emmen Centrum				
Inrichting openbaar gebied Emmen Centrum				
Herinrichting Hoofdstraat Noord - Noorderstraat - Derksstraat (Het Oude Centrum)	=	=	=	=
Herinrichting Hoofdstraat Zuid / Wilhelminastraat (tussen Not. Oostingstraat en Kapelstraat) (o.b.v. Centrumvisie)	v	=	=	=
Woningbouwprojecten Centrumgebied Emmen				
Hondsrugtoren - Locatie hoek Hondsrugweg - Weerdingerstraat	=	=	=	=
Locatie oude Brandweerlocatie - Oost (inclusief BB bunker)	=	=	=	=
Locatie oude Brandweerlocatie - West	=	=	=	=
Locatie Klokenslag	=	=	=	=
Locatie tussen Wilhelminastraat en Julianastraat (ten noorden van de oude molen)	nvt	=	nvt	=
Locatie Westerstraat	=	=	=	nvt
Locatie P-Oost (exclusief voormalig hotel)	v	=	=	=
Gebiedsontwikkelingen centrumgebied Emmen				
Locatie Willinkplein-Zuid	=	=	=	=
Westwand Weiart - Ontwikkeling gebouw voormalige Belastingdienst	nvt	nvt	=	=
Voormalige Ambachtsschool Stationsstraat/Weerdingerstraat	v	=	=	v
Realisatie camperplaatsen P-Noord	=	=	=	=
Programma Rensenspark Emmen				
Ontwikkeling Multifunctioneel Vastgoed Rensenspark				
Sloop en herinrichting kelders Biochron, huisvesting CBK en herinrichting entreegebied (1e fase)	=	^	=	=
Verbinding Hospershuis Mediahuis met herontwikkeling kelders Biochron	=	=	=	=
Inrichting openbaar gebied Rensenspark				
Herinrichting 'tuinen' voor 3 stadsvilla's aan de Markt	=	=	=	=
Programma Campus Emmen				
Campus Emmen - ruimtelijk/fysieke ontwikkeling				
Gebiedsontwikkeling Zorgcampus	v	=	=	nvt
Beroepsopleidingscampus - nieuwbouw NHL Stenden en Drenthe College (op locatie zorgcampus)	v	=	=	=
Realisatie Innovatiecentrum	^	^	^	v

Verdubbeling spoor /station Emmen Zuid

Het plaatsen van de greenwall parallel langs het spoor heeft vertraging opgelopen door een bezwaar op de omgevingsvergunning.

Wegenruil en reconstructie N391 en N862

Per project is er mogelijk sprake van overschrijding van het deelbudget. Doordat er andere keuzes zijn gemaakt voor bepaalde deelprojecten zal de totale uitvoering naar verwachting binnen het totale budget blijven. Daarnaast is er een krediet voor exceptionele prijsstijgingen waarin voor een deel ook rekening is gehouden met deze projecten, waar een beroep op kan worden gedaan indien nodig. Gezien de omvang looptijd en globale uitwerkingen is er nog steeds sprake van een risico op overschrijdingen.

Fietsverbinding vanaf spoor via Kerkhoflaan, Angelsloërdijk en 'zorgcampus' naar Angelslo

Er is een financieel risico en een planningsrisico omdat nog niet voor alle onderdelen van dit project al middelen beschikbaar zijn gesteld. Dit geldt onder andere voor de fietsonderdoorgang, die een essentieel onderdeel vormt van deze fietsverbinding. In het kader van de RSF-bijdrage moet dit project voor eind 2025 gerealiseerd worden.

Maatregelen Dordsestraat en omgeving

Het project maatregelen Dordsestraat en omgeving is in het integraal plan Regiostedenfonds meegenomen als één van de mogelijke deelprojecten.

De uitgangspunten voor de op te stellen visie op de hoofdfietsstructuur Emmen centrum zijn o.a. veiliger fietsroutes en goede bereikbaarheid per fiets van het centrum. Om te voorkomen dat fietsers op onveilige plekken de Dordsestraat oversteken, zoals op ongeregelde kruisingen, moeten doeltreffende maatregelen worden getroffen. Het ontwerp moet nog verder worden uitgewerkt, waardoor nog onzeker is of met het beschikbare budget alle benodigde maatregelen kunnen worden gerealiseerd en of het project op tijd kan worden gerealiseerd. De exceptionele prijsstijgingen vergroten het risico op budgetoverschrijding.

Herinrichting Noordbargerstraat

De herinrichting van de Noordbargerstraat is in het integraal plan Regiostedenfonds meegenomen als één van de mogelijke deelprojecten. Bij dit project zijn er risico's ten aanzien van planning en financiën. Er is nog veel onbekend en er is op dit moment slechts een heel globale indicatie van planning en kosten beschikbaar. De exceptionele prijsstijgingen vergroten het risico op budgetoverschrijding.

Fietsverbinding van Schaikweg tussen Wilhelminastraat en Emmalaan

Er is een financieel risico en een planningsrisico omdat na recent overleg met ProRail blijkt dat aanpassing van de spoorwegovergang Van Schaikweg noodzakelijk is voor realisatie van de fietsverbinding en de kosten van deze aanpassing hoog zullen zijn. Bovendien mag het geen negatief effect op de spoorveiligheid hebben.

Fietsparkeren stationsgebied Emmen Centrum

Het fietsparkeren stationsgebied Emmen Centrum heeft een nauwe relatie met het op te stellen inrichtingsplan voor het stationsgebied e.o. Dit omdat de ontwikkeling van het fietsparkeren station Emmen Centrum mogelijk zou kunnen conflicteren met de herinrichting van het stationsgebied Emmen en omgeving. Ook zijn de verwachte kosten van het fietsparkeren fors gestegen. Herijking van de uitgangspunten voor het fietsparkeren Stationsgebied Emmen Centrum met de partijen is daarom wenselijk.

Hoofdstraat Zuid

De planning is een halfjaar opgeschoven. De einddatum Regiostedenfonds (31-12-2025) komt niet in gevaar. Er is een financieel risico op overschrijding als gevolg van de exceptionele prijsstijgingen.

Hondsrugtoren – Locatie hoek Hondsrugweg-Weerdingerstraat

De gemeente loopt een debiteurenrisico over de in de toekomst nog te ontvangen koopsom van de verkochte bouwgrond.

Locatie oude Brandweerlocatie – West

Er is een financieel risico voor de GREX als gevolg van de exceptionele prijsstijgingen in de bouw die maar deels worden goedgemaakt door stijging woningprijzen. De veranderende woning- en rentemarkt maakt mogelijk de ontwikkelaar voorzichtig.

Locatie Klokkenslag

Onderhandelingen met ontwikkelaar lopen nog. Er is nog geen overeenstemming over de prijs van de grond. Het Didam-arrest is van toepassing op dit project. De (juridische) consequenties voor dit project zullen nader bepaald worden. Er is een financieel risico voor de GREX als gevolg van de exceptionele prijsstijgingen in de bouw die maar deels worden goedgeemaakt door stijging woningprijzen. Het is niet duidelijk wanneer de bouw start. De veranderende woning- en rentemarkt maakt mogelijk ontwikkelaars voorzichtig.

Locatie P-Oost

Bij dit project zijn er risico's ten aanzien van financiën. Er is sprake van grondposities derden en er volgt een omgevingsplanprocedure waaruit bezwaren kunnen voortvloeien. Er is nog geen grondexploitatie waardoor niet bekend is of een kostendekkende exploitatie haalbaar is. Bij de gronduitgifte wordt rekening gehouden met de uitspraak van de Hoge Raad in het Didam-arrest. Ook zou mogelijk grondsanering aan de orde kunnen komen in verband met het tankstation op locatie P-Oost. Er is een financieel risico voor de GREX als gevolg van de exceptionele prijsstijgingen in de bouw die maar deels worden goedgeemaakt door stijging woningprijzen. Mede doordat er enkele maanden geen stedenbouwkundige kon werken aan dit project en er duidelijkheid over Didamarrest moest worden verkregen, is de planning ongeveer een halfjaar opgeschoven.

Voormalige Ambachtsschool Stationstraat/Weerdingerstraat

Op 15 februari 2023 is de openbare verkoopprocedure gestart voor het pand van de voormalige Ambachtsschool aan de Stationsstraat, inclusief enkele aangrenzende percelen aan de Weerdingerstraat. De voormalige Ambachtsschool wordt, voordat het pand wordt verkocht, tijdelijk ingezet voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. De verkoopprocedure van het pand wordt ondertussen doorlopen. De levering van het pand aan de nieuwe eigenaar wordt uitgesteld tot ten minste 31 december 2024. Indien opvang langer nodig is, kan de levering uitgesteld worden tot uiterlijk 31 december 2025. Daarna wordt het pand overgedragen aan de nieuwe eigenaar. Op deze wijze kan uitwerking van de plannen samen met de te selecteren marktpartij plaatsvinden gedurende de termijn van tijdelijke opvang. Dit tijdelijke gebruik geeft een risico ten aanzien van de belangstelling in relatie tot de onrustige financiële markt.

Realisatie camperplaatsen P-Noord

De planning van de realisatie van de camperplaatsen heeft vertraging opgelopen in verband met het feit dat er geen projectmanager beschikbaar was. Naar aanleiding van reacties uit de omgeving wordt een alternatieve locatie op P-noord onderzocht op haalbaarheid en kosten. Er is risico op verdere vertraging in relatie tot het nog te doorlopen omgevingsproces en meerkosten.

Herontwikkeling kelders Biochron en herinrichting entreegebied Rensenpark

Er is sprake van een fiscaal risico voor wat betreft de omzetbelasting, omdat dat nog niet bekend is wat er met het tweede deel van de kelders van het Biochron gaat gebeuren.

Gebiedsontwikkeling Zorgcampus

Er is een conceptgebiedsvisie Zorgcampus vastgesteld. De invulling wordt nu duidelijk, een beroepsonderwijscampus in het zuidelijk deel en een zorggerelateerde invulling in het noordelijk deel. Komende tijd krijgen we meer zicht op de invulling en de planning die daarbij hoort.

Beroepsonderwijscampus

Gemeente en stakeholders werken intensief samen om tot een passende invulling van de beroepsonderwijscampus te komen. Komende tijd krijgen we meer zicht op de invulling en de planning die daarbij hoort.

Realisatie Innovatiecentrum

Om voor een JTF-subsidie in aanmerking te komen dient voor 1 maart 2023 de aanvraag te worden ingediend door de campuspartners. Voorwaarde daarbij is dat voor de verbouw van het bestaande pand een aanvraag om omgevingsvergunning wordt ingediend, die uiterlijk vijf maanden na toekenning van de JTF-subsidie is verleend. De aankoop van het pand speelt daarbij ook een rol. Gemeente en Greenwise campus trekken nauw samen op in dit proces.

Bijlage: Planning per programma op hoofdlijnen

In bijgaand planningsoverzicht Emmen Vernieuwt op hoofdlijnen is de globale planning opgenomen van de projecten waar op dit moment reeds een beeld bestaat van de planning.

De projecten en activiteiten die op dit moment nog “slechts” een initiatief betreffen zijn daarom in principe niet in dit overzicht opgenomen, tenzij er op dit moment al een beeld bestaat van de periode waarin deze projecten en activiteiten waarschijnlijk uitgevoerd zullen gaan worden. Benadrukt wordt dat het hier een globale planning op hoofdlijnen betreft die zeker nog niet volledig is en ook nog niet op alle onderdelen even hard is.

legenda en omschrijving fasering						
1. initiatieffase	2. definitiefase	uitvoeringsfase			6. overdrachtsfase	7. beheerfase
programmamaleider	projectmanager & programmamaleider	projectmanager			projectmanager	
		3. ontwerp	4. voorbereiding	5. realisatie		
Verkenning bestaansrecht project. Startnotitie met globale kostenraming. Geen budget. Aanvraag voorbereidingskrediet	Projectcontract, evt. PSU. Voorbereidingskrediet (of grex) ter beschikking. Aanvraag uitvoeringskrediet.	Schetsontwerp. Voorlopig ontwerp. Definief ontwerp	Start aanbestedingstraject > inkoopcontract	Realisatie project. Uitvoeringskrediet beschikbaar. Procesverbaal oplevering. Overdracht naar beheer etc.	Afwikkeling restpunten. Einddocument incl. financiële eindafrekening	Project overgedragen naar lijnorganisatie.

planning nog niet bekend

PLANNING EMMEN vernieuwt	2022				2023				2024				2025			
PROJECT / KWARTAAL	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Programma Bereikbaarheid Emmen																
Bereikbaarheid per spoor																
Verdubbeling spoor / Station Emmen Zuid																
Wegenruil en reconstructie N391 en N862																
Reconstructie aansluiting N34 / N391 (Rondweg)																
Reconstructie aansluiting N862 (weg Emmen - Klazienaveen) / N391 (Rondweg)																
EB/N391 - tussen Emmen West en folieconstructie																
EB/N391 - aansluiting Bargermeer + aangrenzende infrastructuur																
EB/N391 - aansluiting kruising Houtweg + aangrenzende infrastructuur																
EB/N862 Ombouw / verdubbeling N862 (incl. nader te bepalen multimodale maatregelen N862)																
Reconstructie aansluiting N391 (Rondweg) – Pottendijk																
Reconstructie aansluiting N391 (Rondweg) - Emmerweg (Emmerschans) - provinciaal project																
Infrastructuurle hoofdstructuur Emmen Centrum																
Algehele Reconstructie Boermarkeweg (van Boslaan tot Dordsestraat)																
Afsluiten uitrit "Muzeval"-parkeerterrein van Boermarkeweg																
Vergroten van verkeerscapaciteit kruising Van Schaikweg-Boermarkeweg																
Afsluiten Angelsloërdijk op Boermarkeweg en heraansluiten op van Schaikweg (voor gemotoriseerd verkeer)																
Fietsinfrastructuur Emmen Centrum																
Fietsstraat Kerkhoflaan (van spoor tot Wilhelminastraat) - incl. Julianastraat, Beatrixstraat en Zuiderstraat																
Fietsverbinding vanaf spoor via Kerkhoflaan, Angelsloërdijk en 'zorgcampus' naar Angelslo																
Herinrichting Dordsestraat (incl. verv, riool, herinrichting kruispunten en verbeteren oversteekbaarheid voor langzaam verkeer)																
Herinrichting Noordbargerstraat (Hondsrugweg tot Dordsestraat)																
Fietsverbinding van Schaikweg tussen Wilhelminastraat en Emmalaan																
Stationsgebied Emmen en omgeving																
Fietsparkeren Stationsgebied Emmen Centrum																

PLANNING EMMEN VERNIEUWT	2022				2023				2024				2025			
PROJECT / KWARTAAL	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Programma Emmen Centrum																
Inrichting openbaar gebied Emmen Centrum																
Herinrichting Hoofdstraat Noord - Noorderstraat - Derksstraat (Het Oude Centrum)																
Herinrichting Hoofdstraat Zuid / Wilhelminastraat (tussen Not.Oostingstraat en Kapelstraat) (o.b.v. Centrumvisie)																
Afronding Boulevard Noord - noordelijk deel (hoek Schimmerweg-Frieslandweg)																
Herinrichting Kompasplein (subsidie)																
Woningbouwprojecten Centrumgebied Emmen																
Locatie oude Brandweerlocatie - Oost (inclusief BB bunker)																
Locatie oude Brandweerlocatie - West																
Locatie Klokkenslag																
Locatie tussen Wilhelminastraat en Julianastraat (ten noorden van de oude molen)																
Locatie Westerstraat																
Locatie P-Oost (exclusief voormalig hotel)																
Gebiedsontwikkelingen centrumgebied Emmen																
Locatie Willinkplein-Zuid : parkeergarage																
Locatie Willinkplein-Zuid : commerciële ruimte (bovenbouw)																
Locatie Willinkplein-Zuid : maaiveld parkeren																
Locatie Willinkplein-Zuid : herinrichting openbaar gebied																
Westwand Weiart - Ontwikkeling gebouw voormalige Belastingdienst																
Locatie Esdal vakcollege Weerdingerstraat - Stationsstraat ('Oude ambachtsschool en omgeving')																
Realisatie camperplaatsen P-Noord																

PLANNING EMMEN VERNIEUWT	2022				2023				2024				2025			
PROJECT / KWARTAAL	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Programma Rensenpark Emmen																
Ontwikkeling Creatief Concept Rensenpark (incl. parkredactie)																
Realisatie Creatief Mensenpark (content / parkredactie)																
Evenementen en activiteiten Rensenpark																
Evenementen en activiteiten Rensenpark																
Ontwikkeling multifunctioneel Vastgoed Rensenpark																
Sloop en herinrichting kelders Biochron, huisvesting CBK en herinrichting entreegebied (1e fase)																
herontwikkeling kelders Biochron (2e fase)																
Verbinding Hospershuis Mediahuis met herontwikkeling kelders Biochron																
Inrichting openbaar gebied Rensenpark																
Inrichting openbaar gebied(Rensenpark)																
Herinrichting 'tuinen' voor 3 stadsvilla's aan de Markt																
Beheer Vastgoed Rensenpark																
Beheer Vastgoed Rensenpark																
Beheer openbaar gebied Rensenpark																
Beheer openbaar gebied Rensenpark																
Programma Campus Emmen																
Campus Emmen - ruimtelijk/fysieke ontwikkeling																
Gebiedsontwikkeling Zorgcampus																
Beroepsonderwijs-campus - nieuwbouw NHL Stenden en Drenthe College (op locatie zorgcampus)																
Realisatie Innovatiecentrum																